NR. 45 FORÅR 2010

KINABLADET

KINABLADET
udgives af Dansk-Kinesisk Forening og udkommer fire gange om året (marts, juni, september og december). Foreningens medlemmer får bladet tilsendt gratis. Et årsabonnement på bladet uden medlemskab koster 200 kr.

Kinabladet er medlem af
Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter.

Dansk-Kinesisk Forening er af Københavns kommune godkendt som en folkeoplysende forening.

Redaktion:
Flemming Ytzen (ansvarshavende)
Fremtidsvej 9, 2869 Søborg
E-mail: flemmingytzen@gmail.com
Steen Jensen, Anette Kruse, Hanna Leanderdal, Jette Mechlenburg, Bent Nielsen, Gert Holmgaard Nielsen, Flemming Poulsen, Claus Seiden, Henrik Strube.
Layout: Torsten Valeur

DANSK-KINESISK FORENING
blev stiftet 25. januar 1999. Dens formål er at være samlingssted for alle med interesse for Kina samt at formidle oplysning om Kina.
Vedtægter, indmeldelse og abonnementstegning ved henvendelse til sekretæren.

Hjemmeside: www.dansk-kinesisk.dk

Formand: Jette Mechlenburg
Kolding Landevej 43, 7000 Fredericia
Tlf. 7594 0495
E-mail: formand@dansk-kinesisk.dk

Sekretær og kasserer: Lene Løgstrup
Engelholmvej 15, 2700 Brønshøj
Tlf. 6114 3340.
E-mail: sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Danske Bank 4820 1683 0593

Bogsalg og leje af skolekasser:
Gudrun Lindhard, Istedgade 27, 1.tv.,
1650 København V. Tlf. 3325 6262
E-mail: guan@kabelmail.dk

Mødegruppen:
Kjeld A. Larsen, kjeld.a.larsen@lic-mail.dk
Helle Willum Jensen, hellewj@post.cybercity.dk

Medlemskontingent:
Enkeltmedlemmer ..... 230 kr
Parmedlemmer ..... 290 kr.
Pensionister og studerende ..... 140 kr.
Pensionistpar ..... 195 kr.
Kollektivt medlemskab ..... 345 kr.

ISSN 1600-1273

Tryk: Birkerød Bogtryk

KINABLADET NR. 45

Eternal Gooze 3
Kinesisk kunstværk, skabt af kunstneren Yue Minjun, Beijing

Censur og ytringsfrihed (1) 4
Gert Holmgaard Nielsen om Kinas forsøg på at censurere præsident Barack Obamas besøg i Kina.

Censur og ytringsfrihed (2) 6
Gert Holmgaard Nielsen om kinesiske bloggeres konference om ytringsfrihed

Censur og ytringsfrihed (3) 7
Gert Holmgaard Nielsen om antallet af blokerede hjemmesider rundt om i verden. Kina fører.

Elleve års fængsel for kritik af styret 8
Flemming Poulsen om retssagen mod en af mændene bag udgivelsen i Kina af et dokument med krav om politiske reformer

En brat opvågnen til realiteterne 10
Clemens Stubbe Østergaard om Danmarks forhold til Kina og Tibet. Danmarks svar på kritik af møde med Dalai Lama

Dansk-Kinesisk Forenings generalforsamling 12
Formandens beretning og regnskab

Billeder fra et forandret Kina 13
Jette Mechlenburg om Inger Lise Rasmussens bog og udstilling af fotografier om kinesiske storbyers voldsomme vækst

Kinas modernisering: hensigter og forløb 16
Andreas Steen om moderniseringen af kinesiske storbyer og Inger Lise Rasmussens bog om samme emne

Danmarks kinesiske danskere 18
Marnie Lai om børn af indvandrede kinesere

Kinesiske komponister og deres musik 21
Rikke Krabbenhøft om nogle af Kinas mest fremtrædende komponister med links til deres kompositioner

Kinesere lærer dansk i Beijing 24
Jette Mechlenburg om et nyt dansk-kinesisk samarbejde

ri chang cheng huo 26
Claus Seiden om store og små begivenheder i kinesernes hverdag

Arrangementer bagsiden
Foromtale af to foredrag i Dansk-Kinesisk Forening

Forsiden
Nye højder har grafikeren og billedkunstneren Inger Lise Rasmussen kaldt dette billede, taget i millionbyen Wuhan. Det er blandt de over 3000 fotografier, hun tog under to studierejser til Kina i 2007 og 2008. Titlen kan forstås som en antydning af, at de højder, man tænker på i dag, ikke er landskabets bjerge, men byernes skyskrabere. Eller titlen kan blot betegne udviklingens høje niveau. Billedet er fra bogen „Brilliant City", som Inger Lise Rasmussen har udgivet med billeder fra de to rejser i Kina. Læs mere om bogen side 13.

Et kinesisk kunstværk

ETERNAL GOOSE, skabt af kunstneren Yue Minjun, Beijing

Den kyniske realist

Yue Minjun er født i 1962 i Heilongjiang og bor i dag i Beijing. Hans kunstneriske varemærke er unikt: han bruger sit eget ansigt som model, også i gruppebilleder, hvor alle ansigter er fastfrosset i meget anstrengte grin. Kunstkendere har forsøgt at sætte en etikette på hans kontroversielle, politisk flertydige stil: de kalder ham den kyniske realist. Selv afviser han denne betegnelse og siger iøvrigt, at han ikke er optaget af, hvad andre kalder ham.

Allerede som 21-årig begyndte han at studere kunst. Efter opstanden i Beijing i forsommeren 1989 flyttede han ud i et kunstnerkollektiv, hvor han hurtigt skaffede sig kommerciel succes med sine satirisk-kyniske fortolkninger af kinesiske samfundsforhold.

Internationalt er han en af det moderne Kinas bedst sælgende kunstnere. Han har udstillet på bl.a. Queen's Museum of Art i New York, Vancouver Biennalen i Canada, Kunstmuseum Bern, Beelden aan Zee i Holland, og for nylig var enkelte værker repræsenteret på Arken syd for København og på kunstmuseet i Ystad. På Londons Sotheby Auktion solgtes et af hans værker, Execution, i 2007 for ikke mindre end 5,9 millioner dollar. Sælgeren var en yngre bankmand, Trevor Simon, som brugte en tredjedel af sin årsløn på at erhverve billedet ti år tidligere. *fly*

Kilde:Wikipedia

Fotos stillet til rådighed for Kinabladet af The Fu Ruide Collection

Yue Minjun – satirisk-kynisk kunstner

Censur og ytringsfrihed (1)

KINA VILLE CENSURERE OBAMA

Og Obama legede kispus med den kinesiske censur for at få sit budskab om ytringsfrihed ud til kineserne og til sit bagland i USA. Den amerikanske præsidents officielle besøg i Kina i efteråret 2009 var ikke bare en nyhed og en god historie. Det var en krigserklæring på mediefronten.

Af Gert Holmgaard Nielsen

På billederne – både de levende og de faste – så det ud til at gå glat og gnidningsfrit. Men mens præsident Barack Obama storsmilende gennemførte sit officielle besøgsprogram i Kina midt i november 2009, kogte det i hans bagland. Også den venlige og imødekommende vært, den kinesiske regering, havde rasende travlt i kulisserne. Der var kamp til stregen mellem de to parter om at styre mediernes dagsorden samt de budskaber og fortolkninger, som ville blive sendt i trykken, æteren og cyberspace om begivenheden.

Tag for eksempel hans korte, eksklusive interview med den progressive avis Sydlig Weekend (Nanfang Zhoumo). Der var intet kontroversielt i noget af det, som Obama blev citeret for, men det blev naturligvis ikke desto mindre placeret prominent på forsiden og side to. Og så endte det hverken værre eller bedre end at store dele af oplaget i Beijing den weekend udkom uden for- og bagside (og dermed også uden side to samt næstsidste side). Hele interviewet med den amerikanske præsident manglede altså. Tilmed manglede hele indholdet fra side to på Sydlig Weekends hjemmeside.

Ordre fra relevant myndighed

Forklaringen på fejlen – hvis det var en fejl – i det pågældende nummer af Sydlig Weekend fik den amerikanske avis Wall Street Journal fra en anonym ansat på et postkontor, som forklarede, at i situationer tæt på deadline er det almindeligt for de store aviser først at udgive avisen uden sin forside, som så siden eftersendes. Det er ikke en forklaring, som har kunnet overbevise skeptikere – især ikke når forsiden skulle bringe et eksklusivt interview med USA's præsident, netop som han var på officielt besøg i landet.

Men hvad med interviewet på Sydlig Weekends hjemmeside? Hvad var det så, der gik galt her? Forklaringen fra en anonym ansat på Sydlig Weekend lød, at det var blevet taget af efter anmodning fra „relevante myndigheder".

Under alle omstændigheder var propagandaministeriet på banen med en skriftlig ordre, der lød: „Ordre fra Det Centrale Propagandaministeriums Nyhedskontor: Ingen medier inklusive aviser, andre publikationer og hjemmesider har tilladelse til at gengive Sydlig Weekends interview med USA's præsident Obama".

En kopi af ordren blev offentliggjort på China Digital Times' hjemmeside – oven i købet med et håndskrevent p.s.: „Kontorchef Wang, sørg venligst for at kundgøre denne ordre. Alle medier skal følge ovenstående instruktioner". Papiret er dateret den 19. november 2009, men underskriften er forsætligt sløret.

Præsident Obama har uden tvivl haft en hensigt med at bede om at blive interviewet af netop Sydlig Weekend, som i flere tilfælde og igennem flere år har vist sig at være en avis, der tør udfordre myndighederne mere end mange andre medier. Flere redaktører er blevet fyret, fængslet eller på anden måde straffet for at overskride den usynlige og flydende grænse for, hvad der må trykkes på et givent tidspunkt. Et eksklusivt interview med Kinas prominente gæst fra USA kunne fra en amerikansk synsvinkel være en passende belønning til avisen for dristigheden. Tilbudet kom med kun en dags varsel.

Regeringen sagde tak for sidst

På den anden side må Obamas afvisning af en interviewansøgning fra Kinas centrale tv, CCTV, fra kinesisk side være blevet opfattet som en åben mistillidserklæring til, hvordan tv-stationen kunne tænkes at ville behandle ham. Det har været et diplomatisk slag i ansigtet, for CCTV bringer normalt interviews med udenlandske statsledere, der er på besøg. Derfor kunne Obama-interviewets skæbne i Sydlig Weekend – både på tryk og på nettet – opfattes som en slags tak for sidst fra den kinesiske regering, som i øvrigt på forhånd sikrede sig hvilke spørgsmål, chefredaktøren på Sydlig Weekend ville stille.

Men i spillet om at få den mest optimale version af Obamas besøg ud til læserne, lytterne og seerne synes begge parter i øvrigt at være omtrent lige ferme i det strategiske spil. Under Barack Obamas møde med kinesiske studerende fra otte universiteter i Shanghai foldede de sig ud på slap line.

På mødet ville de kinesiske stude-

Den kinesiske Internetportal Weiquan Net bragte den 18. november 2009 en kopi af en seddel, som hævdedes at være en besked fra propaganda-departementet i Beijing til alle kinesiske medier om, at det var forbudt at gengive præsident Obamas interview med Sydlige Weekend. Her gengivet efte China Digital Times. Oversættelse af den kinesiske tekst bringes i artiklen her.

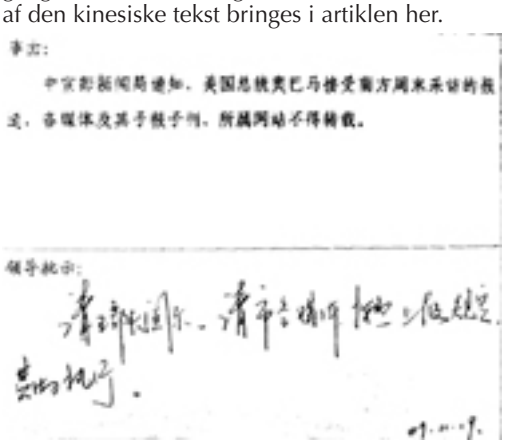

rende få lejlighed til at stille spørgsmål til den amerikanske præsident. Obamas lejr indledte spillet med at invitere godt en halv snes fremtrædende kinesiske bloggere fra hele landet med til mødet udover de allerede inviterede 400 studerende. Den kinesiske lejr forhandlede til gengæld med amerikanerne om betingelserne for afviklingen af mødet helt indtil, at det skulle holdes.

Amerikanerne pressede på for at få en direkte transmission af mødet i nationalt tv, men det kunne det ikke blive til. Kineserne kunne tilbyde en direkte transmission på lokal-tv i Shanghai samt på det statslige nyhedsbureau Xinhuas hjemmeside, xinhua.net. Til gengæld sikrede amerikanerne sig, at mødet også ville kunne ses live på Det Hvide Hus' hjemmeside, og at der blev oprettet et chatroom, hvor alle kinesere blev opfordret til at notere, hvad de gerne ville spørge den amerikanske præsident om. Amerikanske embedsmænd holdt møder med kendte kinesiske bloggere for at få spredt information videre ud på nettet.

Der var flere end 7.000 kinesere inde omkring det nye chatroom, og det forlød, at mere end 75 procent af dem gav udtryk for, at det, som de bekymrede sig mest om, var censur på internettet. Xinhua lavede også en indsamling af mulige spørgsmål til Obama, og bureauet kunne meddele, at ud af knap 3300 spørgsmål handlede ikke et eneste af dem om censur på nettet.

Spørgsmål var forberedte

Da mødet gik i gang, viste det sig, at xinhua.net trods skriftlige forsikringer alligevel ikke sendte en direkte transmission med levende billeder. Det, der blev sendt, var en løbende udskrift af, hvad der blev sagt. Til gengæld var den amerikanske ambassade i Beijing samt de forskellige konsulater landet over værter ved forsamlinger med direkte visninger af mødet i Shanghai for kinesiske studerende og andre gæster. Forsamlingerne blev afholdt forskellige steder som i klasseværelser, på cafeer og i private hjem.

Som det var tilfældet med interviewet til Sydlig Weekend, viste det sig også her, at spørgsmålene til Obama var forberedte. De studerende var heller ikke hvem som helst. Mange af dem var medlemmer af Den Kommunistiske Ungdomsliga ifølge Ying Chan, der er leder af Center for Studier i Journalistik og Medier på Hongkongs Universitet.

For at Obama kunne få stillet det ønskede spørgsmål om ytringsfrihed på internettet, måtte den amerikanske ambassadør, Jon Huntsman, træde til og stille det „på vegne af kinesiske internetbrugere". Spørgsmålet og svaret dannede grundlag for overskrifter i de amerikanske medier dagen efter, så hans vælgere derhjemme kunne forsikre sig om, at han konfronterede kineserne med sit syn på den sag. Det kunne de dog alligevel ikke helt, hvis de fulgte CNNs direkte transmission, for den amerikanske stations korrespondent talte ofte ind over lydsiden fra mødet – også lige præcis mens Obama udbredte sig om fordelene ved fri debat på internettet.

Hvad kan man så lære af alt det? I tilfældet med Sydlig Weekend er det svært at lave skærefaste konklusioner. Det var nemlig for eksempel ikke alle eksemplarer af Sydlig Weekend, som manglede forsiden med det eksklusive interview med Obama. Det kunne købes flere steder på gaden i Beijing. Der var også abonnenter, som fik den fuldstændige version af avisen. Men på de udenlandske mediers redaktioner i Beijing var det eksemplarer uden forsider, der blev omdelt. Desuden kunne man læse interviewet med Obama på internettet, på en anden hjemmeside tilhørende Sydlig Weekend. Det var ikke nemt at finde frem til, men det kunne lade sig gøre, rapporterede en journalist fra Wall Street Journal.

Sydlig Weekend kan ikke have interviewet Barack Obama uden en tilladelse fra højeste instans. Spørgsmålene var blevet clearet på forhånd. Det færdige interview – syv forholdsvist korte svar på syv spørgsmål – indeholdt intet kontroversielt eller nyt, men det må alligevel formodes, at det blev placeret på forsiden, for at så mange som muligt skulle læse det. Var det pres fra nogle af de mere prestigefyldte og måske skinsyge medier, som gav interviewet med Obama en så turbulent tur i mediemøllen? Sydlig Weekend er trods alt kun en provinsavis, men slap altså af sted med som det eneste medie at kunne interviewe Obama. Eller var det en tak for sidst efter afvisningen af CCTV? Ingen kender den sande forklaring.

Udfordring fra bloggerne

Slaget mellem USA og Kina om overtaget i den direkte transmission af Obamas møde med de kinesiske studerende var måske mere forudsigeligt. De forberedte spørgsmål er kinesisk praksis, ligesom det heller ikke er overraskende, at de deltagende studerende ville være særligt udvalgte. Men i Hongkong konkluderer Ying Chan, at det for første gang lykkedes for Det Hvide Hus at indsamle almindelige kinesiske borgeres holdninger på kinesisk grund, og derefter distribuere informationen videre i Kina i tekst og via video. Hun konkluderer også, at de kinesiske bloggere kraftigt udfordrer deres regering. På trods af blokeringen af for eksempel Twitter, lykkedes det for bloggere at gennemføre en direkte udveksling af information under Obamas møde med de studerende.

Mest uforklarligt er måske i virkeligheden den omstændighed, at CNNs speaker valgte at tale hen over den direkte transmission af Obamas møde med de kinesiske studerende. Specielt var der i USA naturligvis stor utilfredshed med korrespondentens uafbrudte talestrøm, da Obama endelig fik lejlighed til at tale om ytringsfrihed. Men måske ønsker CNN ikke at sætte de kinesiske myndigheder i forlegenhed, og dermed sin egen sendetilladelse i Kina i fare?

Gert Holmgaard Nielsen er journalist og tidligere korrespondent i Beijing gennem flere år for flere danske medier, bl.a. DR.

Censur og ytringsfrihed (2)

BLOGGERNE SKAL KLATRE OVER EN MUR

Blokerede blogs er dagligdag for Kinas millioner af bloggere. Selv en kinesisk mur i cyberspace kan dog forceres, men det kræver et stort overskud og stor optimisme.

Af Gert Holmgaard Nielsen

150 kinesiske bloggere mødte op til den femte kinesiske bloggerkonference sidst på året i 2009 – på trods af censur, på trods af risikoen og på på trods af den lange og besværlige vej. Konferencen blev holdt i Lianzhou, et lille afsides liggende amt i den nordlige del af provinsen Guangdong. 2009 markerede 60-året for oprettelsen af Folkerepublikken Kina, og det gjorde konferencen særligt politisk følsom. Derfor blev den ikke som ellers vanligt afholdt i en central storby.

Det var ikke en konference om oprør mod de politiske autoriteter. Det hele handlede nærmere om civil ulydighed – eller ikke engang ulydighed. Det handlede i grunden bare om at gøre så mange som muligt opmærksom på, hvilken magt hver enkelt blogger besidder ved bare at skrive om de små ting i hverdagen uden at bevæge sig ud over, hvad loven tillader.

Konferencens undertitel var „Mikromagt og en større verden". Mikromagt handler om den magt, som ligger i det små, i den enkeltes eget univers med de handlinger og ytringer, som det afføder. Hovedtaleren var den unge blogger Hu Yong, som blandt andet henviste til den ungarske skribent György Konrads bog om antipolitik fra 1982, altså før jerntæppet mellem Øst- og Vesteuropa faldt. Østeuropæiske begreber som „de magtesløses magt" og „borgerens originalitet" blev brugt til at beskrive, hvordan bloggeren ud fra sit eget lille univers kan påvirke den store virkelighed.

Det store potentiale ligger naturligvis i muligheden for at koordinere handlinger på nettet og via mobilen. Isaac Mao fortalte under et interview på konferencen om Guo Baofeng, der blev arresteret af politiet i Fuzhou, fordi han havde skrevet om Yan Xiaolings sag. Yan Xiaoling var en 25-årig kvinde, der døde efter at være blevet voldtaget af måske op til otte mænd – en sag, som mange mistænker politiet for også at være indblandet i. Guo Baofeng nåede at sende et nødråb via sms, da han blev arresteret, og hans venner og venners venner på de forskellige elektroniske platforme fostrede ideen om en internetkampagne arrangeret via e-mail, Twitter og andre internetfora. Fra hele landet indløb postkort til ham i fængslet – alle med teksten: „Mor siger, at du skal komme hjem og spise". På kortene blev han i øvrigt konsekvent tituleret som „samvittighedsfange".

„Det er en fuldt berettiget og lovlig måde at udtrykke sine meninger på", bemærkede en af de deltagende bloggere, Bei Feng alias Wen Yunchao, som også argumenterede for, at postkortkampagnen ikke kun skulle bruges over for Guo Baofeng, men også over for en række andre prominente internetarrestanter. Guo blev i øvrigt løsladt efter et par uger.

Mikroblog-hjemmesiden Twitter er blevet blokeret i Kina, men alligevel lykkes det for mange kinesiske brugere at omgå blokaden. Internetcensuren møder altså modstand fra individuelle brugere, som insisterer på at få at vide, hvad ligesindede tænker, og som insisterer på retten til at fortælle om deres egne oplevelser og om, hvad de selv har af holdninger.

Kinesiske bloggere holdt i efteråret 2009 deres femte konference. Hovedemnet var den enkelte.lille bloggers muligheder for at påvirke den store virkelighed, som det blev udtrykt. (Foto: CN Reviews).

Censur og ytringsfrihed (3)

HJEMMESIDER BLOKERES

Herdict.org giver et globalt overblik i realtid over hvilke hjemmesider, der er blokeret. Det er brugerne – hvor i verden de end er – som selv fortæller, hvor problemerne findes. Kina topper listen.

Af Gert Holmgaard Nielsen

Netop nu, mens disse linjer skrives, rapporteres det, at 54 hjemmesider i Kina er blokerede. Det kan man se på www.Herdict.org, en hjemmeside under et web-projekt, Open Net Initiative, som Berkman Center for Internet & Society på Harvard University i USA deltager i. Det interessante er, at det er brugere i Kina, der har rapporteret om specifikke sider, som de ikke kan få adgang til.

På Herdict.org rapporterer brugerne nemlig selv om blokeringer ved at lægge links ind og teste adgange, eller ved at teste et af de links, som projektlederen har lagt ud på siden. De 54 blokerede hjemmesider i Kina er registreret via 146 rapporter fra brugere i landet, og dermed er Kina den absolutte topscorer på Herdict, og det har formentlig ikke ændret sig, når disse linjer læses (andenpladsen besættes sjovt nok lige nu af USA med 33 blokerede hjemmesider; Danmark ligger som nummer otte med syv utilgængelige sider på en liste over 44 lande).

Når man sammenligner med det utal af hjemmesider, som findes verden over, og husker på, at omkring 300 millioner kinesere er online, så synes 54 blokerede sider ikke som noget stort tal. Det hænger blandt andet sammen med, at Herdict er brugerorienteret, og at sidens potentiale indtil nu ikke er nået, fordi den endnu ikke er så kendt. Hjemmesiden blev til for mindre end et år siden.

På Herdict.org kan man se, hvilke sider der er rapporteret problemer med. Man kan tjekke de enkelte hjemmesider, eller man kan gå ind at se på en liste over alle de hjemmesider, der findes rapporter om i de enkelte lande. Når man kigger på for eksempel Kina, vil man opdage, at mange af de sider, som af nogle rapporteres til at være blokerede, af andre faktisk bliver rapporteret til at være tilgængelige. Otte brugere rapporterer, at de ikke kan komme ind på Facebook, mens to rapporterer, at siden er tilgængelig for dem. 17 rapporterer, at de ikke kan komme ind på Angel.hk, mens 27 rapporterer, at de ikke har nogen problemer med den side.

Det er der ikke nødvendigvis noget overraskende i. Kinas overvågning af internettet er meget selektiv og uforudsigelig. Ofte kan man opleve at være i stand til at finde information, billeder og lyd fra for eksempel opstanden i Beijing i 1989, eller man kan finde udskrifter af domme over samvittighedsfanger. Andre gange kan man ikke engang komme ind på sin egen mailkonto.

Spørgsmålet er, hvad man kan bruge Herdict.org til lige nu, hvor kendskabet til den endnu er begrænset. På sigt kan siden dog gå hen at blive interessant, efterhånden som den måske bliver mere kendt (der er lavet en kinesisk version såvel som en russisk og en arabisk). Indtil videre kan man dog gå ind at se på, hvilke ISP-adresser, de enkelte brugere har brugt, og altså hvor i Kina den pågældende side er utilgængelig, og hvor den er tilgængelig. Foreløbig er der ingen rapporter fra Kina om, hvorvidt Herdict.org i sig selv er tilgængelig eller ej.

– – –

For nylig har også nyhedsportalen China Digital Times (www.chinadigitaltimes.net), der udgives af Berkeley University i Californien, lanceret en overvågningsside, som registrerer, hvilke hjemmesider der blokeres i Kina. Den findes på www.chinadigitaltimes.net/gfw-list. Igen er det brugere i Kina, der rapporterer om deres erfaringer. Det lader til, at der er flere, som rapporterer ind til CDTs overvågningsside end til Herdict.org, men siden virker mere uoverskuelig.

„Myndighederne har forstærket kontrollen på internettet siden nationaldagen", sagde bloggeren Beifeng fra Guangzhou i et interview med internetportalen Danwei under konferencen. „Mange mikroblogs er blevet lukket efter den 5. juli 2009 (dagen, hvor en voldelig og blodig protest brød ud i Xinjiang-provinsen, red.). Det gælder også for Twitter. Men på trods af blokaden af Twitter siden den 8. juli 2009 er antallet af kinesiske Twitter-brugere steget markant. Det fortæller noget om, at et nyt informationsflow er ved at blive skabt uden for det system, som bliver kontrolleret af myndighederne".

Derfor foreslog en blogger fra Beijing, Zhan Bin, at *Årets Ord* i 2009 måtte være 'at klatre' – underforstået 'at klatre over muren'. „Jeg stemte for 'at klatre', for aldrig før har så mange mennesker lært at bruge *proxier* og lært at klatre over muren i cyberspace", skrev han og tilføjede: „Og det er akkurat det samme i det virkelige liv offline: Der er mange, der overvejer, hvordan de kan klatre over muren i deres eget liv for at lede efter eget ståsted og eget værd".

Men det er ikke kun den rene optimisme, der hersker blandt bloggerne. Mengqin beklagede sig højlydt og skrev om den censur, som han egentlig helst slet ikke vil skrive om: „Selvom vi gjorde os umage for at undgå emnet, så havde alle på talerstolen og blandt publikum det i baghovedet. Hele miljøet i den kinesiske internetindustri er så fordærvet på grund af Kinas status som verdens største autoritære land. Jeg mødte mange venner. Alle var kommet for at diskutere teknologi. Jeg har kendt nogle af dem i mange år. Jeg syntes, at det var trist, at sådan en som mig, der har beskæftiget mig med teknologi i ti til tyve år, aldrig har opnået nogen resultater. Jeg bruger oceaner af tid og energi på at tale om politik. Hvor surt! Still f***ing blocked".

„En alvorlig forbrydeLse“

ELLEVE ÅRS FÆNGSEL FOR KRITIK AF STYRET

En domstol i Beijing har idømt en af Kinas mest fremtrædende kritikere af det kommunistiske styre, Liu Xiaobo, den hidtil strengeste straf for overtrædelse af straffelovens paragraf 105. Det kan give op til 15 års fængsel for virksomhed, der ord har til formål at omstyrte landets regering og samfundssystem. Det var, hvad domstolen fandt Liu Xiao skyldig i.

Af Flemming Poulsen

Dommen over Liu Xiaobo blev afsagt den 25. december 2009. Ud over hans to forsvarere og en svoger havde ingen af hans nærmeste adgang til at overvære retsmødet, der ifølge en af forsvarerne varede to timer, hvoraf forsvaret optog et kvarter. Hans kone var forment adgang til retssalen, men fik lov til at tale med sin mand i ti minutter efter domsafsigelsen. Alle fik forbud mod at udtale sig om retsmødet og dommen.

Under retsmødet stod en skare af Liu Xiaobos meningsfæller i kulden uden for retsbygningen, blandt dem Kinas mest berømmede og internationalt anerkendte samtidskunstner, Ai Weiwei. Han har offentligt udtalt sig stærkt fordømmende om Kinas kommunistiske styre. Ai Weiwei har forøvrigt af det danske erhvervsministerium fået overdraget opgaven at finde en erstatning for Den Lille Havfrue, når hun til april 2010 udlånes til Verdensudstillingen i Shanghai.

„Agitatoriske aktiviteter“

Det officielle kinesiske nyhedsbureau Xinhua bragte den 25. december 2009 denne meddelelse om dommen:

„En domstol i Beijing idømte fredag Liu Xiaobo 11 års fængsel for agitatoriske aktiviteter med henblik på at omstyrte regeringen. Han blev også frataget sine borgerlige rettigheder i to år, oplyses det i en meddelelse fra Den 1. Mellemste Folkedomstol under Beijings kommune. Meddelelsen blev udsendt efter en retssag i første instans“.

„Domstolen har nøje fulgt den lovmæssige procedure i denne sag og har fuldt ud beskyttet Lius rettigheder i forbindelse med retssagen, oplyses det i meddelelsen“.

„Retssagen var åben for offentligheden. To advokater forsvarede Liu under retssagen, og hans familie var til stede, hedder det i meddelelsen“.

Liu Xiaobo blev hentet af politiet i sin lejlighed i Beijing den 8. december 2008 og har siddet fængslet siden uden at være blevet stillet for en dommer.

Ægteparret Liu fotograferet i deres lejlighed i Beijing i 2002. Begge var forberedt på, at Liu Xiaobos deltagelse i udsendelsen af dokumentet Charter 08 med forslag om indførelse af politiske reformer i Kina ville få myndighederne til at reagere, men ikke så voldsomt, som det skete, med 11 års fængsel til Liu Xiaobo. (Foto: Scanpix)

Forbindelse til Charter 08

Myndighederne oplyste ikke, hvorfor han blev taget i forvaring, men hans omgivelser var ikke i tvivl om, at det var hans medvirken til offentliggørelsen på internettet to dage senere af et dokument, Charter 08, også omtalt som et politisk manifest af dets tilhængere, der var årsagen til politiets aktion. Manifestet indeholder ønsker om demokratiske reformer, blandt andet frie valg, afskaffelse af etpartistyret og overholdelse af FNs menneskerettigheder. Det blev offentliggjort den 10. december 2008 på 60 års dagen for vedtagelsen af FNs erklæring om menneskerettigheder.

I Kinabladet nr. 41, Forår 2009, er der en længere artikel om Charter 08.

Liu Xiaobo var hidtil blot taget i forvaring, men den 24. juni 2009 meddelte Xinhua, at Liu Xiaobo nu officielt var blevet anholdt dagen før.

Meddelelsen havde følgende ordlyd:

„Liu Xiaobo er blevet anholdt for påstået agitatoriske aktiviteter med henblik på at omstyrte regeringen, oplyser Beijing kommunes politi. Han blev anholdt med anklagemyndighedens godkendelse, hedder det i en meddelelse fra politiet".

„Liu har i de seneste år været indblandet i agitatoriske aktiviteter, så som udbredelse af rygter og bagvaskelse af regeringen med henblik på at omstyrte staten og afskaffe det socialistiske system, hedder det i meddelelsen".

„Liu har under politiets indledende undersøgelser erklæret sig skyldig i anklagen, tilføjes det i meddelelsen".

Af en udskrift af dommen, som Lius kone har vist til det britiske nyhedsbureau Reuters, fremgår det, at domstolen har langt vægt på Lius rolle ved udsendelsen af Charter 08. Lius mål var at „omstyrte vort demokratiske diktatur og socialistiske system. Virkningerne er skadelige, og Liu er en storforbryder", siges det i dommen. Under retsmødet betegnede anklageren Lius lovovertrædelser som „alvorlige".

Liu Xiaobos advokat oplyser, at hans klient under retsmødet nægtede sig skyldig i anklagen.

I fængsel og opdragelsesslejr

Liu Xiaobo fyldte 54 år tre dage efter dommen på 11 år. Han har en kandidatgrad i kinesisk litteratur fra Beijing Normal University i 1988. Han fik straks ansættelse som undeviser på universitetet. Han var på det tidspunkt allerede ved at skabe sig et navn som en af Kinas førende eksperter i kinesisk literatur. I marts 1989 blev han ansat på Columbia Universitet i USA, men da han knap to måneder senere hørte om de store demonstrationer i Beijing mod det kommunistiske styre, skyndte han sig hjem. Han sluttede sig til den gruppe af studerende, der sultestrejkede på Tiananmen-pladsen, og han var med til at forhandle med militæret om en fredelig afslutning på de studerendes besættelse af Tiananmen-pladsen.

For sin detagelse i protestbevægelsen fik han – uden retssag – 20 måneders fængsel.

I 1996 opfordrede han regeringen til at løslade alle, der var blevet fængslet for deltagelse i demonstrationerne. Det kostede ham tre års ophold i en lejr for „Genopdragelse gennem arbejde" – en administrativ frihedsberøvelse uden retssag.

Efter 2005 og til sin domfældelse har han skrevet 490 artikler om demokrati og menneskerettigheder. Han har understreget, at indførelse af et demokratisk styre skulle ske ad fredelig vej.

10.000 bag Charter 08

I 2008 deltog han, i kraft af sine forbindelser til intellektuelle kredse, i udarbejdelsen af Charter 08. Folkene bag Chartret betegner det som en opfordring til debat om forskellige styreformer.

Så snart dokumentet dukkede op på internettet forbød censuren de kinesiske medier og brugere af internettet at omtale det. Internetbrugere er kommet uden om forbuddet ved at benytte udenlandske internet-forbindelser. Oprindeligt var Chartret underskrevet af 300 intellektuelle. Siden har 10.000 kinesere via Internettet sluttet op om det, oplyser folkene bag dokumentet.

Beijing-korrespondenten Jane Macartney oplyser, at Liu Xiaobo var klar over risikoen ved at udsende chartret, men at han ikke havde ventet, at denne den sidste af adskillige opfordringer fra intellektuelle til at reformere styret ville få myndighederne til at reagere så vredt. Men „politiet afskyer enhver, der deltager i en organisation som denne, og Liu Xiaobo betaler prisen".

Liu Xiaobo er den eneste af folkene bag Charter 08, der er blevet anholdt og dømt, men adskillige er blevet chikaneret på forskellig vis.

Liu Xiaobos kone, Liu Xia, har inden domsafsigelsen kun én gang mødt sin mand, efter at han blev arresteret. Det var nytårsdag 2009, da politiet arrangerede et kort møde på et hotel i Beijing, men under politiets opsyn.

Både hun og hendes mand var forberedt på, at han ville blive udpeget som hovedmanden bag Charter 08. Hun har i et interview fortalt, at hun sagde til sin mand, at hvis politiet ville anholde nogen, ville han være blandt de første. Hvis de ville undersøge nogens hjem, vil det være deres, og hvis nogen skulle besøge ham i fængslet, blev det hende. „Jeg sagde til ham, at jeg var træt af at tilbringe dagene på den måde. Han svarede, at han så ville nøjes med at underskrive chartret".

Dommen et tegn på svaghed

Dommen er blevet omtalt og kommenteret i snart sagt alle dele af verden.

Den britiske avis The Guardians korrespondent i Beijing kalder det en „usædvanlig hård dom" og skriver, at dommen har udløst et ramaskrig hos kinesiske bloggere.

Den amerikanske radiostation National Public Radio skriver på sin hjemmerside, at Charter 08 gør, hvad kinesiske intellektuelle ofte gør: De ser på Kinas moderne historie og undersøger, hvorfor kinesiske regeringer i det forløbne århundrede, fra republikanske over nationalistiske til kommunistiske ikke har været i stand til at skabe en moderne og demokratisk stat.

Den britiske avis Times' korrespondent i Beijing, Jane Macartney, har denne kommentar til dommen:

„Gang på gang demonstrerer det kommunistiske parti en næsten patologisk frygt for sit eget folk. At det kan være bange for en 53-årig universitetslærer, der praktisk taget er ukendt blandt sine 1,3 mia. landsmænd, er tegn på svaghed. Der er al mulig grund til at tro, at i et Kina, der i stigende grad er ligeglad med international kritik og mere og mere frygter sit eget folk, vil flere dissidenter gøre Liu Xiaobo følgeskab bag tremmerne".

Internetkilder:
Wikipedia, Christian Science Monitor, Times Online, The Guardian, Xinhua, New York Times, Associated Press, Reuters, National Public Radio.

Tibet-noten og klimakonferencen

EN BRAT OPVÅGNEN TIL REALITETERNE

Regeringens Tibet-note var ikke et forræderi, men tegn på en gryende erkendelse af, hvor vigtig Kina er – både for Danmark og for EU

Af Clemens Stubbe Østergaard
lektor i international politik,
Aarhus Universitet

Danskerne elsker at blæse og have mel i munden. Før globaliseringen kunne vi sige ét herhjemme og gøre noget andet i udlandet. Eller vi kunne regne med at være så små, at andre ikke gad reagere på vores selvmodsigende politik. At være et lille land har dog aldrig forhindret os i at forestille os som stormagt. En del gange ramte vi frontalt ind i virkeligheden, kom i krige, der var over vores liga, og tabte dele af det hidtidige territorium til nabolandene. I dag udøver vi denne stormagtsmentalitet lidt mere forsigtigt: Vi stiller os gerne på den stærkes side og føler en grænseløs moralsk overlegenhed over resten.

Vores politik i Tibet-spørgsmålet har afspejlet begge dele. Så længe USA, med sin ét-Kina-politik, ikke mødtes med Dalai Lama, gjorde vi det heller ikke. Da de begyndte at mødes med ham i 1990'erne, gjorde vi det også. Hvad angår moralsk overlegenhed, kritiserede vi med rette Beijings politik i den Tibetanske Autonome Region, men desværre på basis af rene karikaturer af Kina og af kinesisk og tibetansk historie. Allerede af den grund havde vores ord ringe vægt hos den kinesiske side.

Advarselssignaler

Måske er det karikaturen, der har forhindret os i at se, at verden var under forandring. Ligesom USA og Vesten behøvede Kina i Den Kolde Krig og derfor undlod at træde på dets kerneinteresser, så opdager vi i dag, at vi skal bruge Kina til at løse ikke bare den globale økonomis problemer, men de fleste af de andre globale problemer, vi står med. Nye 'krige' har erstattet den Kolde Krig, og det forhold, at Kina nu er verdens næststørste økonomi og en meget stærk aktør i internationale organisationer, betyder, at vi igen må respektere, hvad de betragter som kerneinteresser – i Tibet suveræniteten og Kinas grænser.

Det har stået klart for den klogere del af Danmarks embedsmænd, men ikke for landets politikere. Der var ellers mange advarselssignaler: Gordon Brown sikrede sig i 2008, at han mødte Dalai Lama i Ærkebiskoppen af Canterburys palads, som religiøs leder; Sarkozy var sidst i 2008 ikke så forsigtig og måtte efter fire måneder lave en erklæring stort set som Danmarks nylige; Hollands regering besluttede i juni, at statsminister Balkenende ikke skulle mødes med Dalai Lama, „fordi det ville risikere at skade vore forbindelser til Kina"; New Zealands premierminister John Key læste signalerne fra Kina og erklærede: „Jeg mødes ikke med enhver religiøs leder, som dukker op her".

Tilpasset fortid

Danmark blev fanget. En ny statsminister frygtede at komme i mindretal i Folketinget, hvis han fulgte sine embedsmænds råd og som Holland sagde nej tak. Her er vi ved problemets rod. Ingen politiker har turdet forklare situationen for sine kolleger, medierne og opinionen. I det tomrum har den stærke internationale Tibet-lobby med hovedsæde i Washington og den lokale afdeling domineret fortællingen. Den komplicerede fortid er blevet skåret til, så man f.eks. kalder Tibet et uafhængigt land i historien, på trods af at intet land i verden nogen sinde formelt eller diplomatisk har anerkendt det. Stor autonomi, under kinesisk overherredømme, var reglen, og et opslag i de fleste kort fra før 1950 bekræfter det.

Samtidig har en stor del af danskerne og medierne vægret sig ved at se Kinas økonomiske og politiske udvikling i øjnene. Derfor blev klimakonferencen så brat en opvågnen. Vi foretrækker at tro, at Kina stadigvæk er økonomisk lidt ubetydelig og ikke har rykket sig en tomme på menneskerettighedsområdet siden 1989. Det er Maos Kina, vi stadig hygger os med. Men som det klart sås under Obamas besøg i Kina, så er USA et helt andet sted end vi: Amerikanerne ser Kina lige i øjnene som en ligemand og indser behovet for at få det som forbundsfælle i global ledelse. For at stabilisere den globale økonomi, det globale økosystem og global sikkerhed. Vi ser en ny verdensorden, hvor Kina er en ledende repræsentant for dem, der erstatter USAs og EUs hidtidige dominans.

Dialogen kan genoptages

Ingen politiker og intet medie (med få glimrende journalistiske undtagelser) er rede til at påtage sig at løfte vidensniveauet og tackle de forskellige „urban legends". Så længe Kina stadig har masser af menneskerettighedsproblemer, som de fleste u-lande, er de en nem undskyldning. Det samme gælder Kinas fejlslagne minoritetspolitik over for tibetanere og uighurer. Der er bestemt meget at kritisere, og 'verbalnoten' forhindrer os på ingen måde i det.

Faktisk er vi nu – efter seks måneders iskolde relationer – tilbage i en situation, hvor dialogen kan genoptages. Vi kan igen begynde at samarbejde om vigtige politiske mål i dansk udenrigspolitik, ikke bare omkring Kina, men også globalt. Vi er ikke længere 'uden for trafikken'. Men den usikkerhed, som det skabte, at både stats-og udenrigsminister var i politisk samtale med lederen af en eksilregering, Dalai Lama, betød, at vi måtte fastslå eksisterende politik des mere udtrykkeligt. Vi måtte acceptere 'oppose Tibetan independence', hvor Frankrig slap med: 'afviser at støtte nogen form for tibetansk uafhængighed'.

Det har været svært for danskerne

at fordøje den nye virkelighed: at vi må lytte til, hvad Kina identificerer som sine kerneinteresser, hvis vi vil have en velfungerende forbindelse med dem. Derfor er der fortsat brug for politikere med tilstrækkelig bred ryg og en opdateret viden om Kina og Asien. Også vores kritik vil have meget større virkning, hvis den bygger på viden og samarbejdsvilje. Det gælder i høj grad på menneskerettighedsområdet.

Vi kan ikke længere blæse og have bygmel i munden. Vores eksport til Kina er vokset 500 procent fra 1999 til 2008, men man kan vælge at ofre vækst og beskæftigelse for idealerne. Derimod kan vi og EU ikke give køb på at være så centralt inkluderet som muligt i de mange internationale sammenhænge, hvor man arbejder med at redde klodens økonomi, økosystem og sikkerhed. Så ofres der først for meget af det værdipolitiske indhold i vores udenrigspolitik.

Svaret til Kina om mødet med Dalai Lama

Statsminister Lars Løkke Rasmussen mødtes den 29. maj 2009 med Dalai Lama på statsministerens officielle bolig Marienborg. Kina havde på forhånd meddelt, at mødet ville skade forholdet mellem Danmark og Kina. Statsministeren sagde, at det var et privat møde, og at han havde mødt Dalai Lama i dennes egenskab af de tibetanske buddhisters åndelige overhoved. Ifølge danske medier (her Jyllands-Posten) lagde Kina Danmark på is efter mødet. „Det har kostet dansk erhvervsliv dyrt" og „kineserne har også afvist at mødes med flere danske ministre".

Danmarks svar på den kinesiske kritik kom i en såkaldt verbalnote, der blev offentliggjort 9. december 2009. Den er på engelsk, og der findes ingen officiel dansk oversættelse. Visse udtryk har ikke nogen entydig dansk oversættelse. En afgørende sætning lyder, at Danmark „opposes the independence of Tibet". *Oppose* kan oversættes som fx *være imod, opponere imod, bekæmpe, tage afstand fra, går ikke ind for.* Så der er plads til fortolkninger. Her er en oversættelse af verbalnoten (nogle indledende og afsluttende ord er udeladt af pladshensyn):

„Danmark lægger stor vægt på de betydelige fremskridt, der er sket med hensyn til de bilaterale forbindelser og det frugtbare samarbejde på det politiske, økonomiske, kulturelle, uddannelsesmæssige, videnskabelige og teknologiske områder siden diplomatiske forbindelser blev oprettet i 1950. I oktober sidste år undertegnede ministerpræsident Wen Jiabao og statsminister Anders Fogh Rasmussen et omfattende strategisk partnerskab, hvis formål er yderligere at styrke de bilaterale forbindelser mellem Danmark og Kina.

De bilaterale forbindelser er til stadighed blevet styrket ved større politisk gensidig tillid og respekt og udvidet økonomisk samarbejde og handel til gavn for begge parter.

Danmark har en lang tradition for venskab med Kina. Danmark var blandt de første lande i verden til at anerkende Folkerepublikken Kina, og de forskellige danske regeringer har altid støttet ét-Kina-politikken. Et stort antal danskere og danske virksomheder er kommet til Kina, især siden Reform-og-Åbne-Op-politikken blev indført i 1978. I dag er der et tæt samarbejde på områder som investering, handel, miljø, uddannelse, forskning, turisme, kultur osv.

Den betydning, Kina har i dansk udenrigspolitik, fremgår også af den betydelige danske tilstedeværelse i de større politiske og handelsmæssige centre i Kina. Danmark er repræsenteret ved en ambassade i Beijing, tre generalkonsulater (Shanghai, Guangzhou, Hongkong) og et konsulat i Chongqing. Sidstnævnte blev åbnet i 2005 i lyset af den kinesiske Go-West politik og de kommercielle muligheder, der skyldes dette initiativ. Også det danske kulturinstitut i Beijing blev officielt åbnet i 2005, og i 2007 åbnede Danmark et Innovation Center i Shanghai for at samarbejde med førende kinesiske universiteter og virksomheder om videnskabelige og kommercielle innovations-projekter.

Medlemmer af den danske kongefamilie og regeringen er hyppige gæster i Kina. Sidste år overværede Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik i sin egenskab af fungerende statsoverhoved de Olympiske Leges historiske åbningsceremoni i Beijing sammen med medlemmer af den danske regering. Andre besøg på højt plan blev foretaget af vor statsminister og andre medlemmer af hans regering såvel som af Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen og andre medlemmer af den kongelige familie. Danmark ser frem til næste år at deltage i EXPO 2010 i Shanghai med en national pavillon med statuen af Den Lille Havfrue som midtpunkt.

Danmark lægger stor vægt på sine venskabelige forbindelser med Kina og vil udvikle dem på grundlag af gensidig respekt og med hensyntagen til de to landes grundliggende interesser. Danmark har en strategisk, langsigtet vision hvad angår forbindelsen med Kina og vil til stadighed styrke de bilaterale forbindelser på forskellige områder for at sikre en harmonisk og stabil dansk-kinesisk forbindelse.

Danmark er fuldt ud opmærksom på, at emner vedrørende Tibet er vigtige og følsomme, og tillægger den kinesiske regerings syn på disse emner stor betydning. Danmark betragter med største alvor den kinesiske modvilje *(opposition)* mod møder mellem medlemmer af den danske regering og Dalai Lamaen og har behørigt bemærket den kinesiske opfattelse, at sådanne møder er imod Kinas hovedinteresse, og vil behandle sådanne emner med fornøden omhu. Hvad det angår, bekræfter Danmark sin Ét-Kina politik og sin uændrede holdning, at Tibet er en uadskillelig del af Kina. Danmark anerkender Kinas suverænitet over Tibet og modsætter sig *(oppose)* derfor et selvstændigt Tibet".

Oversættelse: Flemming Poulsen

Verbalnoten på engelsk findes på www.kinakanalen.dk under kinesiske samfundsforhold/politik.

Dansk-Kinesisk Forening

MERE SYNLIGHED SKAL GIVE FLERE MEDLEMMER

Antallet af medlemmer faldt i 2009, oplyste formanden for Dansk-Kinesisk Forening, Jette Mechlenburg, i sin beretning på foreningens generalforsamling den 24. februar 2010. Der var også et mindre fremmøde end de foregående år til de foredrag og andre arrangementer, som foreningen havde på programmet i 2009. Bestyrelsen vil derfor i 2010 tage initativ til at skaffe nye medlemmer og flere mødedeltagere. Det skal blandt andet ske ved at gøre foreningen mere synlig.

„Der er sket en forandring i de økonomiske magtforhold i verden, balancen er rykket fra vest mod øst. Kina er i dag ikke til at komme udenom", sagde Jette Mechlenburg i sin beretning. „Kina var gjort sig synlig på verdensscenen i det forløbne år".

„Mens den vestlige verden stadig er tynget af finanskrise og langvarige diskussioner om, hvordan man skal komme på ret køl igen, gennemfører Kina hurtigt ændringer i kraft af et effektivt etpartisystem. Den større åbenhed gør dog også problemerne i Kina synlige – det voksende gab mellem rige og fattige, korruptionen, miljøforureningen, den flydende arbejdsløshedsskare, retssikkerheden. Men det kommunistiske parti og regeringen synes at være fleksible og parate til reformer, samtidig med at de holder et fast greb om magten".

Om Dansk-Kinesisk Forenings arbejde i 2009 fastslog formanden, at foreningens vigtigste ansigt udadtil er Kinabladet og de offentlige møder i København.

Med henvisning til et lille fald i medlemstallet sagde hun:

„Bestyrelsen vil arbejde for at gøre foreningen, bladet, foredragene og foreningens aktiviteter på internettet mere kendte i offentligheden og prøve at aktivere medlemmerne til at være med til at udbrede kendskabet til foreningen. Det kan fx ske ved en eller anden form for samarbejde med foreningen Dragens Efterkommere (læs interviewet med Marnie Lai i dette nummer af Kinabladet. Red.) og Adoptivforeningen, ved at gøre Kinabladet mere kendt på universiteter og andre læreanstalter og ved at annoncere foreningens arrangementer tættere på de mennesker, der har interesse i emnerne. Særlig vil vi satse på at trække unge til foreningen".

Antallet af medlemskaber var ved udgangen af 2009 244, omfattende 311 personer. Det er en netto tilbagegang på 14 medlemskaber og 19 personer. Foreningen har i årets løb fået 21 nye medlemskaber.

Til foreningens ni arrangementer – otte foredrag og en filmreception på den kinesiske ambassade – har der i gennemsnit været 19 deltagere mod 23 i 2008 og 29 i 2007.

Kinakanalen, der med Steen Jensen og Helle Willum Jensen som webmastere er foreningens debat- og kommunikationsforum, havde i januar 2010 297 tilmeldte brugere. Det var 109 flere end året før.

Om arbejdet i 2009 nævnte formanden, at foreningen i forbindelse med Folkerepublikken Kinas 60 års jubilæum i oktober 2009 udsendte det hidtil største nummer af Kinabladet, et særnummer, hvor en række af de mest fremtrædende danske sinologer og andre kinakyndige giver deres bud på Kinas udvikling i de 60 år. Formanden bragte en stor tak til ØKs Almennyttige Fond, der finansierede udgivelsen af nummeret.

Kinabladet udkom i 2009 med fire numre, hver på 28 sider, samt særnummeret på 64 sider.

„Jeg vil bringe en stor tak til S.C. Van Fonden (tidligere Daloon Fonden), som i alle årene har ydet økonomisk støtte til udgivelse af Kinabladet. Uden denne støtte havde bladet næppe eksisteret i sin nuværende form", sagde formanden.

– – –

Yderligere referat af generalforsamlingen bringes i næste nummer af Kinabladet og på www.dansk-kinesisk.dk

Dansk-Kinesisk Forening
Regnskab for året 2009

Indtægter	
Varesalg	6496
Skoletjeneste	2517
Kontingent og abonnementer	48560
Tilskud fra fonde m.v.	88000
Tilskud fra bladpuljen	5070
Renteindtægter	1452
Indtægter i alt	*152095*
Udgifter	
Mødegruppen	0
Møder div.	1978
Porto, fragt	2493
Tryksager m.v.	0
Hjemmeside, internet og tlf.	7158
Rejse- og mødeudgifter	3439
Kontorartikler	1291
Gaver og blomster	1399
Gebyrer bank og giro	360
Afskrivning på inventar	5781
Trykning af blad	41031
Køb af fotos og materiale	7835
Div. udgifter ved bladprod.	5752
Internet/blad	2371
Porto vedr. bladudsendelse	14384
Rejser	105
Kontingent til foreninger	600
Særnummer	48000
Udgifter i alt	*143977*
Årets resultat	*8118*
Status	
Aktiver	
Kassebeholdning	6358
Bank	145564
Varelager	11398
Inventar	4650
Aktiver i alt	*167970*
Passiver	
Kreditorer	342
Hensættelse til evt. særnummer	4120
Gæld i alt	*4462*
Egenkapital primo 2009	155390
Årets resultat	8118
Egenkapital ult. 2009	*163508*
Passiver i alt	*167970*

København, den 8. februar 2010

(sign.) Lene Løgstrup (kasserer)

Regnskabet er revideret efter foreviste bilag

(sign.) Bjørn Runge (revisor)

Storbyerne breder sig

BILLEDER AF ET FORANDRET KINA

Kinesiske storbyers voldsomme forandring var emnet for to studierejser, som billedkunstneren Inger Lise Rasmussen foretog til Kina i 2007 og 2008. De mange billeder, hun tog af de arkitektoniske forandringer i Kinas storbyer, blev i efteråret 2009 til en kunstudstilling i Århus Kunstbygning og til en fotografisk billedbog med samme titel som udstillingen, Brilliant City.

Af Jette Mechlenburg

Inger Lise Rasmussen er grafiker, uddannet på Det Jyske Kunstakademi og på flere udenlandske kunstskoler. Hun har i samarbejde med Århus Kommune etableret Højbjerg Foto-Grafiske værksted, hvor hun arbejder og underviser. I 1994 begyndte hun at tage kameraet med på sine udenlandsrejser, og hun har adskillige grafiske produktioner, udstillinger, billedserier og bøger om europæiske byer, bl.a. Berlin, bag sig.

Hendes store udstilling i Århus Kunstbygning, som sluttede 24. januar 2010, bygger på de mange fotos, hun tog på sine to Kinarejser. Bogen Brilliant City blev til i forbindelse med udstillingen. Den er et værk i særklasse, som alle med interesse for Kina vil have udbytte af at studere.

En omtale af udstillingen kan give en dybere og videre baggrund for bogens tilblivelse, så her er også nogle ord om udstillingen, selv om den er forbi.

I november 2009 så jeg udstillingen Brilliant City sammen med Inger Lise Rasmussen. I en interviewsamtale med mig fortalte hun, at hun fik et stort legat, og da hun interesserer sig for bykultur og byudvikling, var det helt oplagt at tage til Kina på grund af de kinesiske storbyers voldsomme vækst og forandring. Det Danske Kulturinstitut i Beijing arrangerede rejsen efter hendes anvisninger, så rejseprogrammet og kontaktpersoner lå klar til hende i Beijing i 2007.

Hun besøgte Chongqing og Xian, hvorfra hun tog på krydstogt ned ad Yangtzefloden til endnu en millionby, Wuhan. Herefter gik turen til rejsens endemål, Shanghai, der med Inger Lise Rasmussens ord er en af de mest ekspanderende og travle byer i verden. Når man er i Shanghai, forekommer New York nærmest at være en lille landsby, siger hun. Hun tog mange billeder og kom også til det nye, store, moderne boligkompleks Brilliant City, der har lagt navn til udstilling og bog.

I Shanghai boede hun på et hotel i et område, hvor man var i fuld gang med at rive alle huse ned. Hun behøvede ikke engang at gå ud. Bare hun stak kameraet ud af vinduet og trykkede på knappen, havde hun hele det enorme byggekaos for øjnene.

Shanghai er som et Babylon, hvor det enkelte menneske forsvinder, bliver anonymt, siger Inger Lise Rasmussen. Når hun på nogle af de store arbejdspladser så, hvor primitivt de arbejdede med trillebør og skovl, sammenlignede hun det med bygningen af pyramider og middelalderens kæmpestore katedraler. Hun fotograferede også folk i deres private udfoldelser – kvinden henført i sang, manden med slagtøjet, de gamle der laver deres tai chi om morgenen – og lader en række ens billeder gradvis fortone sig, forsvinde som de gamle huse der forsvinder.

„Mine billeder er næsten altid tonede, sjældent sort/hvide“, siger hun. „Alt afhænger af den atmosfære jeg vil skabe. Den grå farve over storbyerne – smoggen – er fascinerende og skræmmende på samme tid og giver det hele et lidt mystisk skær“.

Inger Lise Ramussen arbejder med analog fotografi, som danner basis for fotogravurerne. Fotogravure er en ædeltrykteknik, hvormed man kan

Nedrivnings- og byggekaos i en af Kinas metropoler, et symbol på det Kina, der betegnes som verdens største byggeplads. (Billede fra bogen).

En byggeplads i Chongqing. Et typisk eksempel på, hvad menneskelig arbejdskraft formår at bygge med få tekniske hjælpemidler. (Billede fra bogen).

trykke et foto som et originalt dybtryk, der har en særlig rig tonalitet.

Inger Lise Rasmussen er grafiker, Hun gør mange ting, som er grafikeren i hende, og skaber referencer til Østens billedruller. Det bliver til fortællinger og hun giver fortællingerne karakter og forløb. Hun har i mange år arbejdet med fotogravureteknikken og betegnes af andre inden for dette område af fotokunst som en nøgleperson i udviklingen af fotogravuren.

Mens hun var i Shanghai, tog hun til Suzhou for at fotografere nogle af kinesisk kulturs perler, de gamle haver. Det gav en kontrast til alt det nye. Billederne fra Suzhou er røde, opnået ved hjælp af en rød plexiglasplade.

Udstillingen i Århus Kunstbygning var bygget op som en helhed i det store gråt malede rum. På de fire vægge var der billeder, som gav forskellige udblik over en storby i forandring. I midten af rummet på lyspodier var billederne fra det andet Kina, fra mandarinernes haver i Suzhou, hvor den røde farve symboliser rigdom og lykke.

På den ene endevæg sås billeder af motorveje, der hævede sig henover kæmpestrækninger af højhusbyggeri. Den anden endevæg kaldte hun med henvisning til den historiske mur Den Store Mur, for, som hun siger, „mure, som man bygger op og river ned, fascinerer mig“. Fotomuren var et overvældende billede af betonhøjhusenes uendelige monotoni – opnået ved gentagelse af de samme billeder. I midten af væggen var en gigantisk losseplads, også sat sammen af uendelig mange næsten ens billeder. Et goldt kaos, men hvor det myldrer med liv, når man kommer tæt på.

Om det er trist, det der sker? Noget af det der brydes ned, er noget gammelt bras – det er både godt og ondt, siger Inger Lise Rasmussen, mens vi betragter billeder af mennesker, der bor i usle skure midt i det hele og

bare venter på at blive ryddet væk, billeder af migrantarbejdere – manden der sidder på sin trækvogn, manden der kører med sin trillebør, manden der blander cement på gammeldags maner – små flittige myrer ved foden af de kæmpestore højhuse, de bygger op.

I dag lyder der heldigvis mange advarende røster – at man skal passe på, at man ikke fjerner for meget af kulturarven, bemærker Inger Lise Rasmussen.

Bogen, Brilliant City, er et selvstændigt værk, en fascinerende og meget smuk bog. På de første sider ses Suzhous røde drømmeagtige scenerier. Alle de følgende billeder af den gamle verden, der vælter, og den nye verden der skyder i vejret, er fotogravurer tonede i forskellige nuancer.

Museumsinspektør Margrethe Floryan fra Thorvaldsens Museum i København skriver i et forord til bogen blandt andet:

„Med Brilliant City fortolker Inger Lise Rasmussen Kinas næsten surreelle *city-boom*. På basis af analoge fotooptagelser har hun, som vi kender det fra flere af hendes tidligere værker, arbejdet med den klassiske fotogravure og denne genres forfinede tonaliteter. Og med inddragelse af både politiske og poetiske motiver.

Inger Lise Rasmussens dybe forståelse af fremkalde- og trykketeknikkens muligheder fornægter sig ikke. Og med kompositionelle greb som foldning, beskæring og gentagelse former hendes nøje udvalgte optagelser sig til storladne suiter over de nye kinesiske storbyer".

Fotografering af brudepar før brylluppet. Det er prestigefuldt at blive fotograferet i brudetøj i vestlig stil. Hun i hvid brudekjole og han i hvid smoking. De rige har råd til at købe udstyret, andre lejer det hos fotografen. (Billede fra bogen).

Højhus med lejligheder i *Brilliant City,* et nyt boligkompleks i Shanghai. (Billede fra bogen).

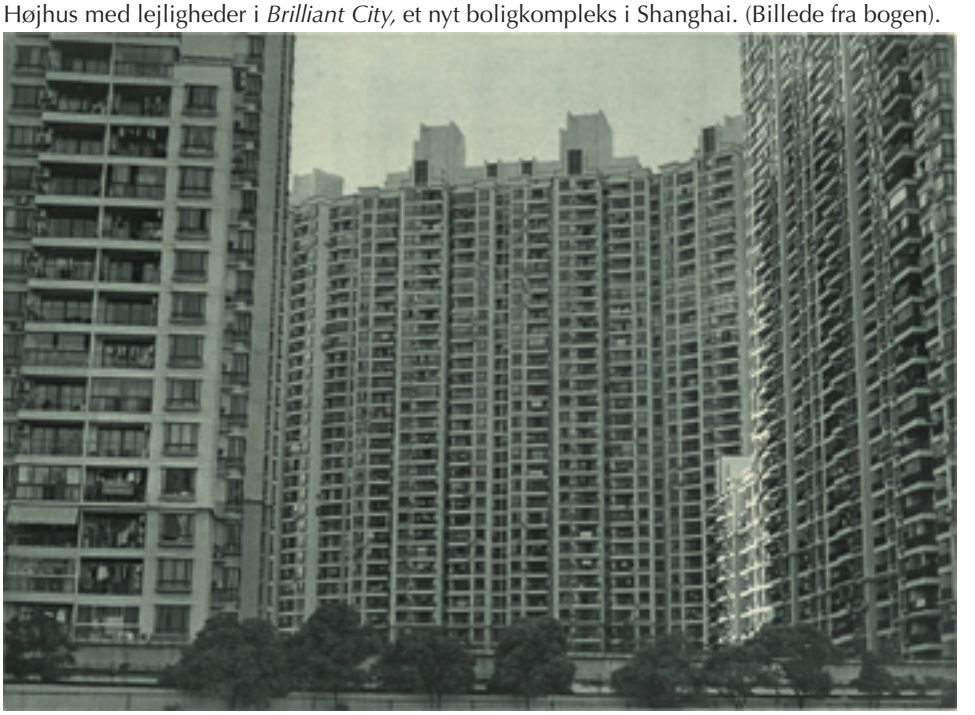

Læs også den følgende artikel:
Moderniseringens hensigter og forløb

Byggepladsen Kina

MODERNISERINGENS HENSIGTER OG FORLØB

Under overskriften „Kinas Destruktion – Rekonstruktion – Konstruktion" har adjunkt, ph.d. Andreas Steen, Aarhus Universitet, i bogen „Brilliant City" skrevet om Kinas modernisering. Byggepladsen Kina består af og defineres igennem tre indbyrdes forbundne hensigter og forløb: Ødelæggelse af fortidens efterladenskaber, bevarelse af nogle dele af den og bygning af det nye og moderne. Andreas Steens artikel gengives her. Læs i den foregående artikel, „Billeder af et forandret Kina", om bogen „Brilliant City".

Af Andreas Steen

I dag er Den Kinesiske Folkerepublik én stor byggeplads – efter al sandsynlighed den største i verden. Denne opfattelse får en til at tænke på fremskridt, landsdækkende nedbrydnings- og opbygningsarbejder, sløjfninger og moderniseringer, og forestillingen kan overføres på utallige aktiviteter på mange andre områder.

Lige siden begyndelsen af Folkerepublikkens reformpolitik i de sene 70'ere, men især siden 90'erne, har „moderniseringen" været et nøglebegreb og drivkraften, som ledte Kina i retning af øget internationalisering. Resultaterne kan ikke bare mærkes i landets økonomiske vækst og relationerne til udlandet, men også i nationens voksende globale politiske vækst og i ændringer inden for Kinas Kommunistiske Parti; ligeledes spores det i reformer inden for uddannelsessystemet, i nye typer af kulturproduktion, kulturoverførsel og udveksling, ligesom der også ses en stigning i forbrug og rejsemuligheder.

Alt i alt er befolkningen på det kinesiske fastland i dag både stolte af deres historie, af deres præstationer og deres fremtidsplaner. I århundreder har det kinesiske folk ikke haft adgang til den frihed og de muligheder, som de kan nyde i dag, og alligevel bliver Vesten irriteret ved mødet med fx den indimellem noget ukontrollerede og vildtvoksende ny-nationalisme. Vi ved, at moderniseringens voldsomme hast afstedkommer en mængde problemer og ulemper, for slet ikke at tale om dens kompromisløse karakter, som udelukker talløse mennesker fra at få del i omlægningens goder.

Der er ingen steder, disse omskiftelser slår tydeligere igennem end på de faktiske byggepladser og i den virkelige arkitektur, tydeligvis et område for den skabende bygningsindustri, som indebærer og tydeliggør teknisk dygtighed, kæmpe investeringer og (inter)national prestige. Sådan har det altid været, og ikke bare i Kina. Tænk fx på den traditionsbærende konfucianske lærde og bureaukrat, som fremviste sin succes ved at bo i et stort herskabshus i Suzhou med en kunstfærdigt anlagt harmonisk have. Man kan også henvise til Kinas første kejser, Qin Shihuang, som – på bekostning af mange menneskers liv – gav ordre til at bygge Den Store Mur og siden sit mægtige gravsted, med de mange tusind terrakotta krigere, i hvad der i dag er Xi'an. Omvendt må man også tænke på den vestlige imperialisme i det 19. århundredes Kina, da de fremmede magter begyndte at importere deres arkitektur til de såkaldte *Treaty Ports*, hvor de konkurrerede om at opføre de højeste og mest moderne bygninger langs Shanghais berømte havnefront ved Huangpu-floden, *The Bund*.

Det var først i de tidlige 90'ere, at disse overleveringer fra den vestlige kolonimagt begyndte at se lidt klejne ud, og det er på det tidspunkt, Kina gør indtryk på verden igennem de højeste skyskrabere, de længste broer, den største dæmning, det hurtigste tog, mægtige operahuse samt „Fuglerede"-stadionet fra de Olympiske Lege i Beijing i 2008. Sådan tager resultatet af de kinesiske moderniseringsbestræbelser sig ud på den nationale byggeplads – en byggeplads som består af og defineres igennem tre indbyrdes forbundne hensigter og forløb:

DESTRUKTIONEN er bagsiden af moderniseringskampagnen og samtidig en undskyldning. Det begyndte med nedrivning af bymurene efter den republikanske revolution i 1911 – Beijings forsvundne bymur gav plads til den 2. ringvej i 1950'erne. Et halvt århundrede senere blev store dele af Beijings „hutong"-atrium-gårde ødelagt indenfor blot et tiår, og det samme er sket med Shanghais gamle „shikumen", „lilong" eller andre huse i de snævre gyder, foruden talløse byer eller bykerner i andre dele af Kina, fx Lhasa i Tibet.

Det nyeste eksempel er byen Kashgar i den nordvestlige Xinjiang-provins tæt ved den pakistanske grænse. Den blev officielt nedrevet og moderniseret af sikkerhedsgrunde, og alligevel kan man ikke lade være at tænke på de politiske argumenter, der er knyttet til Kinas anstrengte forhold til provinsens muslimske Uighur befolkning. Også opførelsen af Yangtze-dæmningen ledsagedes af ødelæggelser, som omfattede sløjfningen af mange historiske mindesmærker og landsbyer langs floden. I forbindelse med de overordentlig diskutable sociale og kulturelle virkninger af disse aktiviteter skal man ikke glemme, at de almindeligvis også omfatter flytning af tusindvis af mennesker plus deres hjem – et overgreb, som ofte er blevet ledsaget af protester og klager.

REKONSTRUKTION er en anden facet med forbindelse til den arkitektoniske modernisering. Kineserne har altid været bevidste om deres lange og rige historie, og alligevel har de først for nylig fået lov til at være stolte af den igen. Imidlertid bliver rekonstruktionen og renoveringen af de

historiske steder og bygninger stimuleret af forskellige faktorer. Globaliseringen og Kinas opstigning til ny status som verdensmagt har sat gang i nationalfølelsen, læs: betydningen af det særligt „kinesiske" og den kinesiske historie.

Det har resulteret i en bølge af nostalgi og folkelig interesse, som siden 90'erne grundlæggende har koncentreret sig om tre bredere aspekter: Højdepunkterne i den traditionsrige kinesiske historie (især Tang-dynastiet, 618-907, og kejserne fra Qing-dynastiet, 1644-1911), revolutionsperioden under Mao Zedong og endelig det gamle Shanghai, fremhævet som den tidlige kinesiske vugge for kosmopolitisme og for vestlig modernitet. Ikke bare er alle tre områder synlige i film, tv-serier, videnskabelige monografier, musik-cd'er og populær skønlitteratur, de ledsages også af bestræbelser på at genskabe og bevare gamle bygninger – om ikke direkte af kulturelle grunde, så i det mindste af hensyn til de mange kinesiske turister samt af kommercielle grunde.

KONSTRUKTION refererer til den ny moderne og nødvendige betydning af alt det, som er bygget efter nedrivning eller opført på nye arealer, fx de særlige økonomiske zoner i Pudong (Shanghai) og i Shenzhen-byen, der ligger over for den tidligere britiske koloni Hong Kong. Både Shanghai og Shenzhen voksede vældigt i løbet af 90'erne. Der er mange andre eksempler. Man kunne nævne mindst to byer langs med Yangtze-floden: Næsten ukendt i Vesten er Kinas tidligere krigs-hovedstad, Chongqing, som i 1997 blev landets største bysamfund med mere end 30 millioner indbyggere. Det andet eksempel er Wuhan, den tættest befolkede by i det centrale Kina og rejsemæssigt knudepunkt med omkring 10 millioner indbyggere.

Disse byers udvidelser og nybygninger omfatter såvel nedrivningen og „moderniseringen" af de gamle bydele og boligkvarterer som udformningen af nye beboelsesområder, luksuøse lejlighedskomplekser, smarte butikscentre, opførelser af broer, dæmninger, skyskrabere i high-tech og trafik-relateret infrastruktur som fx de nye ringveje i Beijing og de højt svævende motorveje i Shanghai – ja, der er mange flere eksempler. Eftersom begrebet „konstruktion" direkte udtrykker modernitet, rigdom og fremskridt, så bliver det sædvanligvis opfattet som positivt i Kina. Dertil kommer, at det – med særligt henblik på arkitekturen – er blevet et ganske nyttigt redskab til at løfte Kinas status som en global spiller, simpelthen fordi Kina nu også tiltrækker masser af arkitekter med internationalt ry, som er bestilt til at tegne vigtige bygninger til prestigegivende placeringer.

Destruktionen tilintetgør fortidens efterladenskaber, *Rekonstruktionen* fastholder kulturelt og kommercielt interessante dele af den, og *Konstruktionen* betegner det ny og moderne, undertiden med symbolsk henvisning til det gamle. Som en landsomfattende opspeedet forandringsproces forener alle tre momenter sig i at skabe en situation, som udfordrer den enkelte til at genoverveje værdierne fra fortiden og forventningerne til fremtiden. På et mindre filosofisk, men til gengæld mere praktisk niveau, må man forestille sig, at det omfattende arbejde, der ligger bag disse skinnende og glitrende high-tech-facader, er udført af Kinas omrejsende bestand af migrantarbejdere. Millioner af dem er på farten i Kina, de efterlader deres familie i landsbyerne og flytter til de store byer i det spinkle håb, at de kan samle en lille formue. Deres indsats, risici og ofre bliver kun sjældent værdsat.

Imidlertid bliver de fastholdt i Inger Lise Rasmussens fotografier og figurerer som en levende bestanddel i den omstillingsproces, som Kina for tiden gennemgår. „Brilliant City" er at forstå som en kunstnerisk kommentar til teori og praksis i den kinesiske modernisering, til de aktiviteter og vilkår, forhåbninger og visioner, som præger dagens Kina. Inger Lise Rasmussen bruger sine billeder til at skildre kreativiteten og æstetikken i den moderne kinesiske arkitektur og kontrasterer dennes pompøse pragt med vilkårene for et kinesisk arbejderliv under konstant ombrydning. Således inviteres tilskuerne til at dele fotografens oplevelse af at være flanør i nogle af landets storbycentre, samtidig med at der anlægges et anderledes kunstnerisk perspektiv på dagens Kina – et som kræver, at man giver den umådeholdne og uafklarede kinesiske moderniseringsproces og dens konsekvenser for menneskelivet en ekstra tanke.

Oversat fra engelsk af Finn Thrane

Inger Lise Rasmussen & Margrethe Floryan & Andreas Steen:
Brilliant City
Forlaget Aarhus Kunstbygning 2009
Pris: 175 kr.
Bogen kan rekvireres på Aarhus Kunstbygning eller på netboghandelen www.kopenhagenshop.dk

En ubrugt ressource

DANMARKS KINESISKE DANSKERE

En kreds af 2. generations kinesere i Danmark ønsker at gøre de nye kinesiske danskere mere synlige og give stødet til en debat om deres rolle og muligheder i det danske samfund. De unge dansk-kinesere har også taget det første skridt til at få nedskrevet deres forældres historie ved at skabe et kinesisk-dansk museum, foreløbig på internettet.

Af Flemming Poulsen

Den 40-årige Marnie Lai, opvokset i Danmark med kinesiske forældre, har taget initiativet til at danne foreningen „Dragens Efterkommere“, der skal være samlingssted for 2. generations kinesere i Danmark. (Foto: Flemming Poulsen).

„Vi er voksne nu, veluddannede og med ambitioner – og vi betaler skat. Vi har levet i stilhed i alt for lang tid. Det er på tide, at vi træder ud af vores forældres skygge og fortæller vores historie".

Med de ord, skrevet i januar 2008, forklarede den nu 40-årige Marnie Lai, hvorfor hun tog initiativet til at danne en forening for efterkommere efter de kinesere, der kom til Danmark som indvandrere i 1960'erne og senere. Formålet med foreningen „Dragens Efterkommere" er at skabe et identitetsfællesskab i form af „et virtuelt mødested, hvor vi kan dele erfaringer, udveksle meninger og diskutere balanceakten mellem kinesisk arv og dansk miljø, som vi oplever den i vores dagligdag, på arbejdet, under studiet, i forholdet til vores forældre og til vores børn, på gaden m.m.".

Unge kineseres forening

Marnie Lai har i dag sammen med en partner sit eget web-konsulent firma. Hun fortæller, at hun tidligere ikke kendte ret mange 2. generations kinesere, men med dannelsen af „Dragens Efterkommere" kan hun nu via internettet få kontakt med andre i samme situation som hun er i. „Dragens Efterkommere" arrangerer også møder og andre aktiviteter for medlemmerne, fx har foreningen besøgt Daloon-fabrikken, der jo blev skabt af en indvandrer fra Kina, S.C. Van, der blev berømt for sine forårsruller.

Målet er, at „Dragens Efterkommere" bliver et netværk for unge dansk-kinesere. Et sådant netværk har hun selv manglet, og hun håber, det kan anspore flere dansk-kinesere til at engagere sig mere i samfundslivet, for kinesiske indvandrere deltager sjældent i fx indvandrerdebatten, siger hun. Dansk-kineserne er „klassens stille børn". På det plan følger de deres forældres mønster som de usynlige indvandrere.

Den grå masse mangler ansigter

Sammen med frivillige hjælpere har Marnie Lai skabt et kinesisk-dansk museum, der med tiden skal fortælle historien om de kinesiske indvandrere og deres tilværelse i Danmark, helt tilbage fra den gang i 1800-tallet, da de første kom her til landet.

Museet sætter meget ind på at få dokumenteret de nulevende, specielt de ældste, dansk-kineseres historie, fra deres tilværelse i hjemlandet og til deres ankomst til Danmark og tilværelse her.

„Jeg har længe følt, at det danske samfund har et utidssvarende billede af kineserne i Danmark. Omverdenen ser ofte kineserne som en homogen gruppe – en grå masse. Man hører sjældent noget fra kineserne selv, de er ret uinteressante for medierne, fordi de i modsætning til andre grupper med en ikke-dansk baggrund sjældent er indblandet i voldsomme konflikter med samfundet".

„Det er et paradoks, at Danmark i de seneste år har haft stor interesse for kineserne i Kina, men ved så lidt om kineserne i Danmark, skønt de har boet her i flere årtier. Man ved, at der er kinesiske studerende, som er kommet til Danmark for at studere, og at der er kinesere, som bor her og har grillbarer og restauranter, kinesiske supermarkeder og gavebutikker, men ret meget andet ved man ikke".

„Jeg er nysgerrig efter at få mere at vide om kineserne i Danmark, at sætte ansigt på dem, nuancere billedet af dem. Jeg tror, det også har betydning for danskerne at vide noget mere om dem, for de er jo en del af Danmarks befolkning. Det har også

DRAGENS EFTERKOMMERE

Fremtidens globale danskere

De unge dansk-kinesere, som netværks-foreningen „Dragens Efterkommere" skal være samlingssted for, skildrer foreningens formand, Marnie Lai, med disse ord i en artikel på foreningens hjemmeside:

„Der findes tusinder af dansk-kinesere, født og opvokset i kinesiske hjem i Danmark. De er højtuddannede. Taler som minimum dansk, engelsk og kinesisk. De skal ikke trænes i at tænke kreativt, begå sig i samspil med andre mennesker eller indføres i dansk kultur. De kinesiske efterkommere er vokset op med to kulturer, sprog og påvirkninger i Danmark. De er fra fødslen trænet i at anskue problemstillinger og omgangsstil på flere måder og besidder en høj fleksibilitet i deres tankegang. Man kan med rette kalde dem fremtidens globale danskere/ambassadører.

Dette er netop, hvad vi i Dragens Efterkommere står for. Vi ønsker at skabe et samlingspunkt for kinesiske efterkommere i Danmark uanset alder. Vores fællesskab er vores tilknytning til Danmark som det land, vi er født i og formentlig også begraves i. Så vi rejser ingen vegne!"

betydning for den nye generation af efterkommere, som ellers ikke har nogen mulighed for at lære deres historie at kende".

Dansk-kinesiske kvalifikationer

Marnie Lai har betegnet 2. generations kineserne – eller dansk-kineserne, som de foretrækker at kalder sig selv – som en „uudnyttet ressource". Hun mener, at deres dansk-kinesiske sproglige og kulturelle baggrund kan udnyttes i højere grad end det sker. De kan udnytte deres særlige kvalifikationer på mange områder, til gavn for sig selv og for danske interesser.

Marnie Lai peger som eksempel på den danske regerings Kina-strategi, som blev udformet i 2007, og som er grundlaget for et øget samarbejde med Kina inden for forskning, innovation og universitetsuddannelse.

Målet med denne Kina-strategi er fx, som det hedder i en meddelelse fra Videnskabsministeriet, at „lette tiltrækning af kinesiske talenter til danske universiteter, virksomheder og institutioner i såvel Kina som Danmark". Marnie Lai peger på, at der her i landet allerede findes en form for kinesiske talenter, nemlig dansk-kineserne, som er vokset op med kinesisk sprog og kultur i hjemmet og med dansk sprog og kultur i skolen, i en uddannelses-institution og på arbejdspladsen.

Der ligger en skjult ressource i dansk-kinesernes kompetence. Den må kunne bruges inden for erhvervslivet, af myndighederne og på universiteterne, mener Marnie Lai.

Der kan også i nogle grene inden for erhvervslivet være brug for dansk-kinesere, der har et værdisæt fra begge kulturer.

„Hvad jeg ønsker er en diskussion omkring 2. generations kineseres muligheder for at udnytte deres dansk-kinesiske baggrund.

Lidt anderledes end de andre

Den nu 40-årige Marnie Lai kom til Danmark som 4-årig i 1973 sammen med sin mor og tre søskende. Faderen var rejst til Danmark to år forinden. Familien boede i Taiwans hovedstad Taipei, hvor faderen arbejdede som kok i en restaurant. Adskillige af hans kolleger rejste til udlandet på grund af de attraktive erhvervsmuligheder. Nogle af dem kom til Danmark, og en af dem skrev til Marnies far, at der var brug for en kinesisk kok i restaurant Asia House i København. Faderen sagde ja og rejste til København i 1971. Og her har familien så boet siden.

Marnie kom i dansk børnehave og i folkeskole.

„Jeg kunne godt se, at jeg var lidt forskellig fra mine klassekammerater, men det var ikke noget der generede mig. Vi talte kinesisk hjemme, spiste kinesisk mad og fejrede flere højtider end de andre, og det var så det. Jeg talte dansk i skolen. Hver lørdag gik jeg i en kinesisk skole for at deltage i modersmålsundervisning. Mine forældre var glade for Danmark og fik dansk statsborgerskab i 1979. I mange år lå det i luften, at vores ophold i Danmark kun var midlertidigt, men i 1979 fik mine forældre deres egen restaurant. Mine søskende og jeg blev automatisk danskere.

KINESISK DANSK MUSEUM 华丹博物馆

Et kinesisk-dansk museum på internettet

Ud over Dragens Efterkommere har Marnie Lai skabt et kinesisk-dansk museum i Danmark. Museet kan kun besøges på internettet, og udstillinger vil kun blive vist der. Man er allerede i gang med at indsamle materiale, der kan fortælle 1. generation kineseres historie. Materialet er blandt andet videointerviews med kinesiske indvandrere om deres tilværelse, historiske dokumenter som pas, flybilletter, breve, fotos fra private samlinger m.m. Materiale digitaliseres til arkivering og til en dag at indgå i et fysisk kinesisk-dansk museum. Foreløbig foregår forebredelserne til et sådant museum for private midler.

„Vi har store planer om et interaktivt og oplevelsesrigt museum på nettet, men midlerne er små", fortæller Marnie Lai. Ansøgninger til fonde har ikke givet resultat.

Det etniske kryds

Første gang Marnie Lai for alvor opdagede, at hun blev prikket på skulderen på grund af sin ikke-danske etnicitet, var, da hun var færdig med sin uddannelse på Handelshøjskolen i København og en kort periode var

arbejdsløs. På Arbejdsformidlingskontoret udfyldte hun en blanket, hvor sagsbehandleren satte et manglende kryds ved rubrikken etnisk. Hvorfor kryds ved etnisk?

„Det var slet ikke faldet mig ind at placere mig i kategorien etnisk. Etnisk er jeg vel, men jeg føler mig først og fremmest som dansker. Når jeg siden hen var i udlandet og man spurgte, hvor jeg kom fra, svarede jeg som regel: Jeg kommer fra Danmark, jeg er dansker. Det var tit mit kinesiske udseende, jeg blev bedømt på".

Marnie fortæller, at hendes tosprogede opvækst har givet hende flere nuancer og oplevelser i livet, end hun ellers ville have fået, flere måder at anskue omverdenen på.

Da hun var omkring ti år, var hun for første gang med forældrene på Taiwan for at hilse på familien der. Det var spændende, for der var så varmt, husker hun. Det var rart at være på Taiwan, men hun syntes, det var endnu bedre at være hjemme. Det er ti år siden hun sidst var på Taiwan. „Taiwan lever gennem mine forældre, og det er et specielt ferieland for mig".

Studier i computersprog

Efter studentereksamen vidste hun ikke rigtig, hvad hun ville, så hun tog det, der var på mode dengang, et sabbatår. Det tilbragte hun på Taiwan, hvor hun studerede kinesisk. Tilbage i København tog hun en korrespondenteksamen i tysk og engelsk på Handelshøjskolen i København.

„Men i de fire år, jeg arbejdede med oversættelser, fandt jeg ud af, at det ikke var så spændende at sidde og slå op i en ordbog, det var både langsomt og besværligt. Men computerne var ved at dukke op, jeg syntes, det var spændende, hvad de kunne bruges til. Jeg blev interesseret i at anvende computere til at lave ordbøger, opslagsværker og automatiske oversættelser. Jeg begyndte også at interessere mig for computertale – både som hjælpemiddel til blinde og til andre brugere".

Det var derfor en kombination af computere og sprog, Marnie Lai begyndte at studere på Handelshøjskolen i København. Hun fik legater fra diverse fonde og tog til Storbritannien. Her fik hun en kandidatgrad i computertale på University of Essex. Studiet varede et år, hvorefter hun i en kort periode arbejdede med computertale i det nationale britiske telefonselskab.

Da hendes stilling blev indskrænket til deltid, fik hun i år 2000 arbejde i et tyskejet firma i Barcelona. Her arbejdede hun i to år med programmer til maskinoversættelser mellem engelsk og kinesisk. Hun tog tilbage til Danmark, da firmaet gik konkurs.

Hun blev gift (med en mand hun havde kendt i mange år). At han, som hun, var 2. generations kineser, født og opvokset i Danmark, var et tilfælde, ikke noget hun havde valgt. Af søskendeflokken på fem lever de tre i et blandet ægteskab.

I 2003 fik hun sit første barn. Efter et års barselsorlov arbejdede hun i et oversættelsesbureau med softwarestyring og web udvikling.

Efter at han hun havde fået sit andet barn og havde overstået et års barselsorlov, var tiden inde til at blive selvstændig. Sammen med en kollega har hun et firma, hvis hovedopgave består i at levere hjemmesider til virksomheder. Desuden er hun freelancer som webkonsulent.

Marnie Lais forældre blev boende i Danmark, efter at de havde solgt deres restaurant. Men de føler sig mere som kinesere end danskere, mener Marnie Lai. Dog føler de sig ikke hjemme i Taiwan, når de er der i længere perioder, for så savner de Danmark.

Kinesere i Danmark er en sammensat gruppe. Der kan være tale om dialektforskelle, eller forskelle i politisk opfattelse, baggrund, erhverv, orientering og livsstil, mener Marnie Lai, her ved et foredrag i Confucius Institute i København. (Foto: Flemming Poulsen).

www.dragensefterkommere.dk
www.kinesiskmuseum.dk
marnie.lai@gmail.com

Kinas musikalske talenter

KINESISKE KOMPONISTER OG DERES MUSIK

Kinesisk musik spilles i dag over hele verden. Nogle af de mest fremtrædende kinesiske komponister trådte frem på scenen i slutningen af 1970'erne, efter at Kulturrevolutionen var overstået. De havde som tusinder af andre unge kinesere været tvunget til at arbejde på landet i nogle år, men sideløbende med det hårde liv som landbrugsarbejdere havde de mulighed for at dyrke deres musikalske talenter.

Af Rikke Krabbenhøft
cand.mag. i musikvidenskab med speciale i kinesiske nutidskomponister

Er kompositionsmusik fra Kina kedelig? Er det rigtigt, at kinesere ikke er særligt originale eller opfindsomme, når de komponerer og skriver noder ned?

Vi ved i hvert fald, at man i Kina kopierer meget – tasker, bøger, forskningsresultater, forretningsstrategier, cd'er, dvd'er og computerspil. Underligt skulle det da ikke være, om den musik, man skriver, også er en efterligning af noget tidligere hørt. Selv den gode gamle Kongfuzi mente, at man som dydig amatørkunstner måtte efterligne de store mestre for selv at blive dygtig. Det var moralsk forkert at tjene penge på sine udfoldelser, og endemålet var aldrig at få tildelt rollen som et anerkendt musikgeni, men at kultivere sit selv. Sinologen Cecilia Lindqvist kalder den kinesiske kultur en reproducerende kultur, og selv Mao var imod elitær kunst, der kun kunne sælges til de finere lag i samfundet. Musik skulle sammen med de øvrige kunstarter tjene folket.

Talentfulde årgange

Med Maos død og Kulturrevolutionens endeligt ændredes det kulturelle klima i Kina. Mange højere læreanstalter og kunstskoler genåbnedes, og tusindvis af lærelystne unge søgte ind. De første årgange bliver i dag betragtet som særligt talentfulde. Musikkonservatoriernes ansøgertal lå meget højt i forhold til det antal elever, der blev optaget. Årgangen af kompositionsstuderende, der begyndte på et studium i 1977/78, rummer en god håndfuld nu anerkendte navne. Deres musik opføres i dag over hele verden.

Komponisterne Tan Dun, Liu Sola, Ye Xiaogang, Guo Wenjing og Chen Yi har det til fælles, at de alle blev født i 1950'ernes Kina. De oplevede alle at blive sendt på landet under Kulturrevolutionen og tog hver deres plads i den nu kendte 1978-klasse af kompositionsstuderende fra Central Conservatory i Beijing.

Kulturrevolutionens genskolingsprojekt bød ikke kun på hårdt arbejde i markerne for disse komponister. Alle fik de med deres musikalske baggrund lov til at deltage i landets lokale synge- og dansetrupper i opførelsen af revolutionær musik. Her agerede de både komponister, musikere og arrangører og fik tidligt i livet en meget håndgribelig og direkte erfaring med musikken. Tiden på landet beskriver de alle derfor som særlig vigtig. Frem for alt fik de mulighed for at få opført deres musik, netop som de havde komponeret den, hvilket er en usædvanlig og som regel ret dyr affære, når et helt orkester skal stables sammen. Derudover fik de gennem kontakten med landbefolkningen et indgående kendskab til Kinas farverige folkelige musiktraditioner.

Mødet med vestlig musik

Tiden på konservatoriet i Beijing var præget af stor åbenhed. Det kulturelle miljø havde ændret sig brat fra under Mao at være båret af begrænsninger, forbud og isolation til at rumme højtravende æstetiske debatter og åbenhed over for den vestlige verdens musik, men også en iver efter at forstå Kinas egne traditioner. De studerende blev undervist i både vestlige notationsteknikker og musik, men tog også på feltture ud på landet for at lære mere om landbefolkningens musik. Med mellemrum gæstede udenlandske lærere konservatoriet, hvor de studerende fik indblik i, hvilke musikalske strømninger der havde rørt sig i Europa det seneste århundrede.

Tan Dun har fortalt om sit møde med Arnold Schönbergs musik, hvordan han og hans medstuderende begejstret kastede sig over tolvtoneteknikken, som de senere skulle erfare allerede var et overstået kapitel og en ikke længere anerkendt komposi-

Kompositionsmusik

Kompositionsmusik er musik, der i traditionel forstand er komponeret, dvs. skrevet ud som noder i et partitur, og typisk spilles af symfoniske og kammermusikalske ensembler. Bruges især om klassisk musik fra 1900-tallet set i modsætning til jazz, rock og pop.
(Den Danske Ordbog)

Den første årgang efter Kulturrevolutionen af studerende på Musikkonservatoriet i Beijing er blevet kendt som 1978-klassen. Mange af dens elever er i dag blandt landets førende komponister.

tionsmetode i Vesten. Hvad der var nyt og spændende for de unge studerende i Kina viste sig at være gammelt og uinteressant i vestligt perspektiv.

Dette vestlige perspektiv fik senere større betydning for komponisterne, da mange af dem flyttede til USA efter endt uddannelse i Beijing. Intentionen var fra begyndelsen for mange at videreuddanne sig i USA for herefter at vende tilbage til Kina, men med bedre karrieremuligheder i Vesten valgte flere at blive.

Mundtlig overlevering

Begrebet 'komponist' eller det kinesiske *zuoqujia* er forholdsvist nyt i Kina. Det blev indført af missionærer omkring 1900 og fik først i midten af samme århundrede en betydning, der angav en profession. Der findes dog musik fra før Vestens indflydelse, som tillægges et bestemt ophav. Forskellige videnskabs- og embedsmænd er kendte for deres poetiske musikstykker fra helt tilbage til 200-tallet. Stykkerne er dog ikke skrevet ned af disse embedsmænd, men mundtligt videregivet fra musiker til musiker, indtil en eller anden har noteret musikken ned på papir for bedre at kunne huske den.

Kinas musik er generelt blevet overleveret mundtligt. En række notationsformer er dog opstået, hvis formål det var at støtte hukommelsen. De angav tonehøjde og i nogle tilfælde fingersætning, men aldrig rytme. Man kunne altså ikke spille musikken ud fra noden uden først at have hørt den. „The purpose of notation is to guide the blind, one should not be blinded by the notation", hedder et gammelt epigram.

Derfor kan vi i Kina ikke finde nogen pendant til Vestens Beethoven eller Mozart. En nedskrevet node, der var uafhængig af en opførelse og kunne leve uden at blive spillet af folk i årtier, fandtes groft sagt ikke i Kina, før de nævnte komponister fra 1978-klassen kom til.

Symfonier på internettet

De tog dog hurtigt denne, for Kina nye, omgang med musik til sig, hvor noden fikserer musikkens lydlige billede. Tan Dun har begejstret givet udtryk for det specielle i denne tilgang – at hans musik kan opføres over hele verden, uden at han selv behøver at være tilstede.

Dette drog han i høj grad nytte af i sin Internet Symphony No. 1 „Eroica", der er musikgrundlaget for internetsiden YouTubes online projekt YouTube Symphony Orchestra. Her kunne musikere fra hele verden – amatører såvel som professionelle – deltage i en konkurrence om at opføre symfonien live i New York. Hver musiker kunne downloade en node for det instrument, han eller hun spillede, øve sig på det, indspille det på video og herefter uploade det på YouTube igen. YouTubes seere valgte herefter på demokratisk vis de bedste musikere ud, og koncerten blev opført i Carnegie Hall i april 2009.

Tans musik blev her tilgængelig for alle med adgang til internettet, både i form af noderne, man kunne downloade, og i kraft af alle videoerne, der blev uploaded, og siden koncerten, man også kunne følge. (Se projektet: www.youtube.com/symphony).

Om selve musikken er original og nyskabende – om vi støder på ikke tidligere hørte klange – må læseren selv vurdere. Det kan dog være interessant og brugbart i lytterens tilgang til musikken at sætte sig ind i, hvad komponisterne selv mener – hvad komponisterne søger at opnå med deres musik.

I det følgende introduceres kort de mest kendte komponister fra 1978-klassen, der alle – gang på gang i interviews og tv-udsendelser – kommenterer spørgsmålet om originalitet samt deres kinesiske baggrund.

Tan Dun er Kinas førende komponist. Hans værker opføres verden over. Her er han fotograferet i november 2009 i Beijing under et interview. (Foto: ChinaFotoPress).

Chen Yi

Chen Yi var den første kvinde fra Central Conservatory, der fik en masteruddannelse i komposition. Hun videreuddannede sig i USA og er nu professor i komposition på University of Missouri i Kansas City.

De kinesiske rødder er af stor betydning for hende. Selv efter mange års ophold i USA føler hun sig stadig som kineser og udtrykker stor ansvarsfølelse for at bevare og videreføre den kinesiske kultur ved hjælp af sin musik. Musikken er for hende et universelt sprog, der potentielt kan skabe fred. Derfor er publikum meget vigtige for hende.

Hun kommenterer ofte spørgsmålet om originalitet og fastslår, at nye klange kun er nye i kraft af nogle

gamle klange. At man, for at kunne skabe revolutionær musik, må kende en tidligere musik. Chen Yi gør altså opmærksom på den fine pointe, at originalitet, defineret som noget nyt, ikke tidligere hørt, er afhængig af konteksten.

Guo Wenjing

Guo Wenjing har, som den eneste af de her nævnte komponister, aldrig boet uden for Kina i en længere periode, hvilket nok kan forklare, at han ikke synes at have samme behov for at understrege sin 'kinesiskhed'. Han er den første, hvis musik blev spillet i Vesten, og indtager bemærkelsesværdigt flere holdninger, der stemmer overens med, hvad vi kunne kalde en „stereotyp vestlig komponist". Modsat de andre komponister bekymrer han sig ikke så udtalt om sit publikum, han virker mere excentrisk og skriver først og fremmest musik for sin egen skyld.

Guo taler også om originalitet og kopiering. Han forklarer, at det som komponist er svært at undgå kopiering, men at han naturligvis ikke ønsker det. Samtidig udtrykker han stor irritation og fremmedhed over for flere vesterlændinges fokus på det originale. Han kalder det en „typisk vestlig måde" at betragte musik på. Guo ønsker frihed i kompositionsprocessen, både fra ydre vestlige konventioner og kinesisk censur, men i lige så høj grad fra sig selv og indre restriktioner.

Ye Xiaogang

Ye Xiaogang er i dag kompositionsprofessor på Central Conservatory og arrangør af den årlige festival Beijing Modern, der er Beijings formodentlig eneste scene for ny kompositionsmusik. Han rejste som flere andre til USA for at efteruddanne sig, men vendte tilbage til Beijing. Ye producerer meget filmmusik og er ikke bleg for at fortælle, at han både er hurtig og effektiv, men pointerer, at hurtighed godt kan gå hånd i hånd med kvalitet.

Han er ligesom Guo fremmed over for spørgsmålet om originalitet og mener, at mange af hans kinesiske kollegaer gør det samme ved at fremstå som „unikke på en vestlig facon". For Ye er det vigtigere at videreføre den kinesiske kultur og gennem musikken give udtryk for sine kinesiske rødder.

Liu Sola

Liu Sola er en af de mest spændende karakterer fra 1978-klassen. Hun fik sit gennembrud ikke som komponist, men som forfatter. Ud over kompositionsmusikken skaber hun også rock, rockoperaer og improvisationsmusik. Hun synger og performer, kalder sig selv 'vokalist'. Liu har boet flere år i udlandet, bl.a. New York og London, hvor hun hele tiden har søgt efter det, hun kalder sin egen stemme.

For et par år siden vendte hun tilbage til Kina. Hun ønsker at genfinde en sjæl i kinesisk musik, som hun mener gik tabt under Mao. Hun vil „tilbage" til en mere naturlig tilgang til musikken, en folkemusikalsk tilgang, som hun fandt spor af hos bønderne under Kulturrevolutionen og siden i bluesmusikken i USA.

Tan Dun

Tan Dun er den mest profilerede komponist af dem alle. Han er kendt verden over for sin musik til filmen Tiger På Spring, Drage I Skjul, som han siden har fortalt, at han komponerede på fjorten dage. Han har intet problem med at virke kommerciel, handel og kunst er for ham to tæt forbundne områder. Han anser sig selv for at være mere kunstner end komponist, musik alene interesserer ham ikke.

Han er både dirigent, taoist, shaman, lyddesigner og måske forretningsmand. Med sin musik ønsker han at røre helt almindelige mennesker. Han giver ligesom Chen Yi udtryk for, at publikum er vigtige medskabere af musikken. De gør den mere dyb, siger han.

Med hensyn til originalitet-spørgsmålet er Tan drillende. Ved at arbejde med mange stilarter leger han med original og kopi. Han forsøger ofte at komponere noget, der lyder som noget genkendeligt, fx et musikalsk citat, som så viser sig at være noget, han selv har fundet på. Man kan kalde det et „falsk citat".

Særligt ved Tan Dun er, at han ofte giver udtryk for at rumme forskelle, der i Vesten ville udelukke hinanden. Han er både kineser og verdensborger, både patriotisk kinesisk og individuel kunstnerisk, han er innovativ og samtidig traditionel, kommerciel, men også original, hurtig til at producere, men ikke på bekostning af kvaliteten. Tan finder lige som Ye Xiaogang ikke modstrid i at skulle tilfredsstille et publikums krav og samtidig bevare sine egne ideer.

Original musik eller ej?

Originalitet som noget nyt og ikke tidligere hørt eksisterer kun i kraft af det, vi allerede har hørt, det gamle.

Når vi sætter os ned og lytter til kompositionsmusik fra Kina er det vigtigt at være vores forventninger bevidst, vide med os selv, hvilke kontekster vi tænker musikken ind i. I Kina er originalmusik muligvis kun den ene side af en mere favnende helhed.

Indtast følgende titler i søgefeltet på www.youtube.com – lyt til musikken og døm selv:

Tan Dun: „Water Passion After St. Matthew".

Guo Wenjing: „Parade (Xuan)" og

Guo Wenjing: „Riding on the Wind"

Liu Sola: „Sola Liu"

He Xuntian: „Seven Drums - Dadawa".

Chen Yi: „Ancient Chinese Beauty".

Ye Xiaogang: „Nine horses for ten players" og „Chinese zither guzheng – Spring in the Woods".

Chen Qigang: „You And Me – Beijing Olympics Theme Song with Subtitles".

På www.kinakanalen.dk er der flere link/billeder.

Et spændende link til Carnegie Hall, der har afholdt en kinafestival: http://www.carnegiehall.org/chinafestival/events/13082.aspx#video

Vejen til et universitet

KINESERE LÆRER DANSK I BEIJING

En kinesisk student, der lige som titusinder andre gerne vil have en universitetsuddannelse for at sikre sig et vellønnet job, kan med fordel melde sig til et studium i dansk eller et andet „lille" sprog. Der er tilstrømningen ikke så voldsom som til de mere populære fag. Det er sikkert en af grundene til, at 16 kinesere lærer dansk på Universitetet for Udenlandske Studier i Beijing.

Af Jette Mechlenburg

Det var ikke ved egen hjælp, at jeg for nylig fik lejlighed til at give en gæstelærertime for de danskstuderende på Universitet for Udenlandske studier i Beijing. Yuan Qinxia, enke efter den kendte oversætter af H.C. Andersens værker til kinesisk, Lin Hua, havde foræret alle sin mands danske bøger til Universitetet. I taknemmelighed over det inviterede de hende, journalisten og forfatteren Ma Jisen og deres danske gæst (mig), til et besøg med efterfølgende frokost med dekan og lærere. Det blev et interessant møde.

BFSU – Beijing Foreign Studies University – er et prestigefyldt og velkendt universitet og har den længste historie af sin slags i Kina. Det startede med studerende fra Rusland og Østeuropa, og mange blev ansat i diplomatiet. I dag undervises der i 43 sprog, og det er det eneste universitet i Kina, som udbyder undervisning i „små" sprog, herunder de nordiske. Udover sprogene undervises der også i litteratur, kultur, jura, diplomati og økonomi. Kombinationen af disse fag med hovedstudiet i fremmedsprog gør at de studerende bliver udrustet med helt specifikke kvalifikationer, som gør dem efterspurgte i erhvervslivet, diplomatiet og det offentlige. Man har faktisk kaldt universitetet for „ambassadørernes vugge".

Universitetet samarbejder med en række universiteter verden over, blandt dem SDU, Syddansk Universitet i Odense. Det kinesiske universitet har lavet en aftale med SDU om udveksling af studerende, så de kinesiske studerende lettere kan komme på studieophold i Danmark, og de danske til Kina.

BSFU gjorde det i 2008 muligt for unge kinesere at studere dansk som en 4-årig bacheloruddannelse. Til grund for oprettelsen ligger en samarbejdsaftale mellem det danske videnskabsministeriums lektoratsordning og BFSU. På de „små" sprog optages der nye studerende hvert fjerde år, på de store hvert år.

På dette første danskstudiehold er der indskrevet 16 17-18-årige unge, som kommer fra flere forskellige provinser, færrest fra Beijing. Der er tre ansatte, Cheng Ting som er institutbestyrer, uddannet på SDU og underviser i dansk grammatik, lektor Jørgen Ehlers Dam, som underviser i dansk udtale og dialog, og Zhen Jianguo, som underviser i danske samfundsforhold. Han taler perfekt dansk, som han stiftede bekendtskab med under et højskoleophold i sine unge dage.

Man vil selvfølgelig spørge, hvorfor unge kinesere vil lære dansk. Svaret fra Jørgen Ehlers Dam er, at der ikke er nogen særlig grund. Forud for optagelsen af de 16 er der gået en lang udvælgelsesprocedure, hvor flere tusinde har søgt om at komme ind på danskstudiet. I Kina er det et privilegium at komme ind på et universitet, og der er tusinder af unge ansøgere til et hvilket som helst studium. Alle ansøgerne er kvalificerede, dimitteret fra et af Kinas eliteuniversiteter. Derfor er der også mange ansøgere til de „små sprog". Det drejer sig simpelthen om at komme ind på et uni-

Da det i 2008 blev muligt at studere dansk på Universitetet for Fremmedstudier i Beijing, blev 16 udvalgt blandt flere tusinde ansøgere til et fireårigt studium. Målet med studiet er, at de studerende skal kunne beherske dansk flydende i tale og skrift, og de dansktalende kinesere skulle have gode muligheder for at kunne få et job, hvor de kan udnytte deres nyerhvervede danskkundskaber. (Foto: Jette Mechlenburg).

versitet som vejen til et vellønnet job og dermed en bedre tilværelse – hvis man altså kan finde et job.

„Vi regner med, at det ikke vil være svært for de danskstuderende at finde job efter uddannelsen", siger Jørgen Ehlers. „Danskkyndige vil kunne finde job som tolke for ministerier og og embedsfolk, som oversættere eller korrespondenter, ved ambassader og i det private erhvervsliv. På nuværende tidspunkt er der 400 store og mellemstore danske virksomheder i Kina. De vil kunne have gavn af en kinesisk dansktalende medarbejder. Vi vil gøre, hvad vi kan for at etablere virksomhedsbesøg og skaffe praktikpladser på danske virksomheder, så de studerende kan få indblik i dansk virksomhedskultur og på den måde bane vejen for fremtidigt arbejde for dem".

Undervisningen foregår i et almindeligt klasselokale. På væggen hænger det danske flag og et stort kort over Danmark samt et verdenskort. Der er den sorte tavle, men også helt moderne elektroniske undervisningsmidler som bliver brugt flittigt. Støder de studerende på et nyt ord for en genstand, googles ordet og vises med billede, frem for at det bliver sagt på engelsk. I det hele taget tales der så vidt muligt dansk. Der er fra starten lagt vægt på udtale og dialog, på at lytte og tale. De studerende lærer udtalereglerne, så de, når de udtaler et ord forkert, bliver bevidste om fejlen. Ordforråd, syntaks, sætningsbygning kommer med fra starten, og de unge var allerede efter et par ugers undervisning i stand til at læse en letlæsningsbog med tilhørende cd. Fra starten er de vænnet til at skrive resumeer af det læste, så ordene hele tiden repeteres. Efter tre semestre prøver de med autentiske tekster.

Jeg blev som sagt inviteret til at give en undervisningstime, og jeg var spændt på, hvor meget dansk de studerende kunne efter et år og tre måneders undervisning. Til min forbløffelse kom det allerede i præsentationsrunden på lydefri dansk: „Jeg hedder Oliver (de fordanskede deres navne), og jeg kommer fra Yunnanprovinsen. Jeg studerer dansk fordi jeg i min skoletid læste H. C. Andersens „Den Grimme Ælling" og synes Danmark er et spændende og interessant land, så jeg vil gerne lære det danske sprog" – eller noget lignende. Jeg hørte, at de lige havde læst en letlæsningsbog om H. C. Andersens barndom, så jeg gjorde som jeg havde forberedt, læste „Prinsessen på Ærten" højt på originalsproget, dramatiserede en smule, og næsten det hele blev forstået. Enkelte ord som ømskindet, dyner og madrasser skrev jeg på tavlen og de blev forstået ved hjælp af synonym-ord.

Senere prøvede jeg at spørge mig frem til en tolkning af eventyret – HCA siger jo altid mere end selve historien – og vi fandt i fællesskab frem til at ærten repræsenterede kunsten som hele den etablerede kunstelite havde begravet under lag på lag af konventioner og smagsdommeri.

Der var tid til spørgsmål, hvor jeg boede, hvad jeg lavede, og til at Ma Jisen og Yuan Qingxia fortalte om den tid de var i Danmark i 50'erne ved den kinesiske ambassade. De var blandt de første, der blev sendt ud, fordi de kunne tale engelsk.

Jeg lovede at tage nye danske film på DVD med næste gang jeg kommer til Beijing og giver en gæstelærertime. Filmforevisninger er en stor succes og et godt pædagogisk redskab, fordi de studerende oplever sproget talt i autentiske situationer og bliver opmærksomme på almindelige sproglige vendinger.

Målet er, at de studerende gennem studiet kommer til at beherske dansk flydende i tale og skrift, og med den flid de lægger for dagen og den fart de har på, skal de nok nå det.

Danskstudiets hjemmeside er www.danskvedbfsu.com

Danskstudiet på Universitetet for Fremmedstudier i Beijing har tre ansatte, Cheng Ting, der er institutbestyrer og underviser i dansk grammatik, lektor Jørgen Ehlers Dam, der underviser i dansk udtale og dialog, og Kinas tidligere ambassadør i Danmark, Zhen Jianguo, der underviser i danske samfundsforhold. (Foto: Jette Mechlenburg).

RI CHANG SHENG HUO

OM HVERDAG OG TILVÆRELSE, SAMLET AF CLAUS SEIDEN

ri chang – hverdag

Folkevognsrepublikken

Det er folkevognsfabrikkerne, der holder førstepladsen som Kinas største automobil-producent også efter den voldsomme vækst i produktionen i 2009. De satte salget op med 39 pct. til i alt 1,4 millioner biler.

Den voldsomme vækst i antallet af biler på Kinas veje skyldes ikke mindst, at staten satte omsætningsskatten på biler ned fra 10 pct. til 5 pct i 2009. Det betød, at der i alt blev solgt 10,2 millioner person- og varevogne i fjor – plus 3,2 millioner lastvogne. Det var meningen, at man ville fremme motoriseringen, og det er så sandelig lykkedes: Kineserne købte sidste år tre millioner flere biler end amerikanerne. Men efter rapporterne om trafikken i de kinesiske byer at dømme er det næsten blevet for meget af det gode, og staten har da også sat bilafgiften op til 7,5 pct.

El-biler

Det voksende automarked har givet kinesiske producenter de økonomiske muligheder for at eksperimentere med nye biltyper. BYD-fabrikkerne, der sidste år solgte over 400.000 vogne, forsøger nu at komme ind på det amerikanske marked med el-biler.

De har allerede præsenteret deres model „e6" i USA – en vogn, der kan køre op til 330 km på en opladning og nå en tophastighed på 140 km/t. Og så har de en blandingsmodel på vej. Den har både el- og benzinmotor. Benzinmotoren er en 1-liters, og den bliver sat ind, når man har brugt de 100 km, batteriet kan levere mellem opladningerne. Plus noget mere – for vognen har solpaneler på taget, så den kan lade op også mellem stoppene ved en elkontakt.

Gyldne tider

De gode tider mærkes ikke bare på bilsalget, men også på bryllupsmarkedet. 11 millioner par blev gift i Kina i fjor – og det var en stigning på 10,8 pct. i forhold til 2007. Der er en dobbelt forklaring på det øgede antal brylluper: For det første har folk fået bedre råd, for det andet har de valgt årene 2008 og 2009 til at gifte sig i, fordi både 8-tallet og 9-tallet regnes for heldige tal.

Teorien om, at øget velstand har forøget antallet af brylluper, bliver bestyrket af salgsstatistik fra Kinas guldsmedebranche. „Det er selvindlysende, at brudgommens familie giver bruden guldsmykker – ringe, ørenringe og armbånd", fastslår en nygift Beijingboer. Men ikke nok med det: Guld ser ikke ud til at være tilstrækkeligt – i hvert fald steg salget af platinsmykker med 80 pct., så Kina nu aftager en hel tredjedel af verdensproduktionen. Samtidig er kineserne blevet verdens næststørste aftagere af smykkeguld, kun overgået af inderne.

Halv million lærere fyres

I løbet af i år vil Kina helt afskaffe kategorien „erstatningslærer". Når den sidste af dem er blevet afskediget, vil det sige, at næsten en halv million – nøjagtigere 448.000 – lærere har fået en fyreseddel.

„Erstatnings-lærerne" blev oprindeligt kaldt „lokalsamfundsstøttede lærere", og de fandtes især i de fattigere landdistrikter, hvor man havde svært ved at betale for en uddannet lærer, og hvor de uddannede lærere var uvillige til at slå sig ned.

Undervisningsministeriet i Beijing har fastslået, at det er nødvendigt, at alle børn undervises af lærere med en godkendt uddannelse, og har derfor siden 2006 afskediget et stort antal „erstatningslærere".

De ufaglærte lærere har været besværlige for myndighederne at have med at gøre – de har gentagne gange klaget over lønnen, som kun var en fjerdedel af den de faglærte fik, og endda kun blev udbetalt i skoleårets ti måneder. Og de har beskyldt styret i Beijing for at genindføre klassesamfundet, når det gør så stor forskel på dem og de uddannede seminarister.

Skattefidus

Trehundrede beboere i landsbyen Zhouzhuang i Henan-provinsen har opdaget, at de officielt var afgået ved døden, selv om de var yderst levende. Det har vist sig, at landsbyens ledere havde opgivet dem som døde for nogle år siden. Så undgik de nemlig at give skatterne videre til staten – selv om de intetanende „afdøde" naturligvis stadig betalte dem til den lokale opkræver.

For de berørte landsbyboere betød lokalmyndighedernes skattefidus, at de ikke fik del i de sundheds- og pensionsforsikringer for landboer, som blev indført for kort tid siden.

Fodboldfidus

Prisen for at tabe en nogenlunde vigtig fodboldkamp i Kina ligger for øjeblikket omkring 145.000 kr., fastslår det kinesiske nyhedsbureau Xinhua. Det var, hvad det kostede en klub i Guangzhou at kvalificere sig til superligaen med en 5-1 sejr over modstandere fra Shanxi.

Pengene blev betalt til den tabende klub, men dens to officials, der havde arrrangeret svindelen, tjente samtidig omkring 75.000 kr. på væddemål om kampen hos bookmakere uden for Kina.

Ikke prale

Det er i orden at tale om „Kinas erfaringer" og om „Den kinesiske vej", men bestemt ikke om „Den kinesiske model for udvikling". Det fastslår „Studiebladet", et ugeblad, der udgives af den centrale partiskole i Beijing i ikke mindre end fire artikler. En af dem hedder „Kina har ikke til hensigt at eksportere sin model".

En af artiklerne er skrevet af den tidligere vicepræsident for partiskolen, så der er helt klart tale om en autoritativ advarsel til partimedlemmerne om, at den nuværende fremgang ikke er garanteret og i hvert fald langt fra endemålet for udviklingen.

Dyrere boliger

Der var glæde i Kinas store byer, da

det blev muligt at købe sin egen bolig. Mange unge par lånte hos familien til udbetalingen. Men glæden varer ikke ved, for boligpriserne stiger nu så kraftigt, at de unge ikke har råd til at købe længere.

Nyhedsbureauet Xinhua har fundet et eksempel: En 28-årig funktionær og hans kæreste har købt en lejlighed på 70 kvadratmeter ved Beijings ringvej nummer to for godt en million kroner. De skal betale 3500 kr. om måneden på det banklån, der blev nødvendigt ud over de 450.000 kr., de lånte af deres forældre til udbetalingen. De 3500 kr. udgør halvdelen af parrets samlede månedsindtægt på 7000 kr. Den er ikke unormalt høj, men alligevel for høj til at de kan komme i betragtning til en leje-lejlighed. Det kan man kun få med en samlet familieindtægt på under 5500 kr. om måneden.

I løbet af 2009 steg priserne på lejligheder i Beijing med 49 pct.

Kønsskiftelov

Myndighederne har grebet ind overfor et tiltagende antal kønsskifteoperationer på kinesiske hospitaler. „Chongqing Aftenblad" har undersøgt markedet og fået at vide, at mange private hospitaler var villige til at gennemføre operationen uden forbehold, bare de fik deres betaling – noget i retning af 150.000 kroner.

Nu skal det være slut, fastslår Kinas sundhedsministerium. Operationen må fremtidig kun udføres af plastikkirurger med mindst ti års erfaring, og kun på særligt godkendte hospitaler. Patienterne skal være over 20 år, og de skal have en erklæring fra en psykolog om, at det er nødvendigt for deres livskvalitet, at de ændrer køn.

De nye regler bydes velkomne af en kendt kirurg, Chen Huanran, som siger, at over halvdelen af de patienter, der søger ham, kommer for at få rettet op på fejl, begået af kirurger uden den nødvendige specialviden om kønsskifteoperationer.

Kønslivet

Den stigende velstand i Kinas byer medfører stigende promiskuitet. I Shenzhen fortæller en privatdetektiv til China Daily, at mens han for ti år siden højst havde et par sager om utroskab om måneden, får han nu en ti–elleve henvendelser om dagen.

Og antallet af detektivbureauer i byen er samtidig steget fra 10 til over 200.

Privatdetektiven siger, at antallet af mænd med elskerinder er steget brat, efter at der er kommet flere penge mellem folk, men samtidig er der sket en ændring i moralen: Mændene praler nu åbenlyst med, at de har en elskerinde, og de unge kvinder siger, at de ikke ser noget forkert i at komme sammen med en gift mand, hvis hans kone ikke elsker ham længere. Men det er nu nok, siger han, i mange tilfælde mere penge og gaver, der lokker pigerne, end det er ægte kærlighed.

Kønssygdomme

HIV-Aids breder sig mere og mere i Kina, og det skyldes i følge Kinas sundhedsminister, Chen Zhu, især smitte mellem homoseksuelle mænd. 32,5 pct. af de nye tilfælde kan føres tilbage til homoseksuelle forhold. Det tilsvarende tal for tre år siden var kun 12,2 pct.

Der findes nu omkring trekvart million HIV-smittede i Kina, og antallet stiger stadig – men noget langsommere end de foregående år. Der er dog byområder – specielt i den sydvestlige del af landet –, hvor op til 20 pct. af de kendte homoseksuelle er smittet.

Ulykkesfugl

En politimand med sans for systematik gennemgik for nyligt Beijing-politiets anmeldelser om mindre trafikuheld og gjorde en overraskende opdagelse. En og samme mand havde været involveret i ialt 341 trafikuheld i løbet af de sidste ni år.

Det var der en forklaring på. Den nu 65-årige mand, der haltede stærkt på det ene ben, havde skabt sig en levevej af at lade, som om han blev kørt ned. Han betalte en kammerat med en ladcykel 150 kr. for at blive kørt til en travl fodgængerovergang. Så trak han sin gamle herrecykel ud i trafiken, sørgede for at bumpe ind i en bil og faldt klagende om på gaden. Bilisterne standsede op, så at han havde svært ved at gå og betalte på stedet en erstatning for at undgå, at politiet blev blandet ind i sagen. I reglen 4-500 kr., en enkelt gang hele 3000 kr. på stedet. Politiet mener, han har tjent flere hundrede tusinde på sit nummer.

Kulmangel

Også Kina har haft en kold vinter. Resultatet har været, at næsten 900 elværker i januar 2010 meddelte, at de nu kun havde lagre til en halv snes dages produktion. Kineserne indstiller sig nu på, at der kan være udfald af den elektriske strøm stadigt hyppigere i den kommende tid. Dels er kulproduktionen dalende, dels stiger elforbruget konstant. I gennemsnit er det vokset med seks pct. det seneste år, og det er ikke mindst privatforbruget, der stiger.

Elværkerne forsøger først og fremmest at klare den øgede efterspørgsel ved at bygge nye kernekraftværker. Dem er der investeret 75 pct. flere penge i end året før, mens der kun er tale om 11 pct. stigning i investeringerne i kulkraftværker.

Cyber-splid

Kinas mest populære søgemaskine blev angrebet af hackere midt i januar 2010. Søgemaskinen Baidu, der er Kinas svar på Google og Yahoo, blev uanvendelig, da ukendte hackere omdirigerede alle opkald til en anden hjemmeside, der meddelte, at „Denne side er hacket af Irans cyberhær". Om det rent faktisk var iranere, der stod bag, var ikke klart, men det hindrede ikke kinesiske nørder i blandt andet at bryde ind på Irans IT-universitets hjemmeside og på dårligt engelsk meddelte, at „Kina vil aldrig akceptere udenlandske hackere"!

shenghuo – tilværelse

Dansk-Kinesisk Forening
c/o Poulsen
Fresiavej 3, DK-3450 Allerød

Returneres ved varig adresseændring

POST B
PP DANMARK

丹中愛华協会

ARRANGEMENTER

Beijing – En bys forvandling

Foredrag i Dansk-Kinesisk Forening af rejseleder m.m. Peter Porskjær
mandag den 19. april 2010 kl. 19.30
i Forsamlingshuset, Kulturstaldene, Onkel Dannys Plads, Halmtorvet 13, 1700 København V

Når nye dynastier kom til magten i Kina, blev det styrtede dynastis bygningsværker ofte fuldstændigt ødelagt, og nye bygninger og paladser blev rejst. Men den arkitektoniske stil og byplanlægningen var stort set den samme. Beijing, Kinas hovedstad, bevarede derfor det særpræg, der gennem århundreder har fascineret tilrejsende. Nemlig de grå hutonger med lave gårdhavehuse i uendelige rækker – og i kontrast hertil templerne og paladsernes overdådige farvepragt .

Denne tilstand er nu brat ved at forsvinde. Især indenfor de sidste cirka ti år har byen skiftet karakter. Hutongområderne er næsten forsvundet, og i stedet skyder højhuse, indkøbscentre og prestigebyggerier op overalt. Og byen er blevet gennemskåret og omkranset af et enormt system af motorveje.

Peter Porskjær har siden 1982 oplevet den kolossale omvæltning med egne øjne. Og med fotografiapparatet har han gennem hele perioden fastholdt byen - og livet i den. Han arbejder som underviser og foredragsholder og som rejsekonsulent og rejseleder i det meste af verden.
Entré: Medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening 20 kr., andre 30 kr.

Nestorianerstenen –

Spejler vi os selv i Kina, eller er vi blevet klogere?
Foredrag i Dansk-Kinesisk Forening af forfatteren Henning Høeg Hansen
tirsdag den 4. maj 2010 kl. 19,30
i Forsamlingshuset, Kulturstaldene, Onkel Dannys Plads, Halmtorvet 13, 1700 København V

På Det Kongelige Bibliotek i København står en kopi af en kinesisk sten med inskriptioner – den såkaldte „Nestorianer-sten".

Med udgangspunkt i denne stens historie, fortæller Henning Høeg Hansen denne aften om, hvor lidt vi gennem tiderne har vidst om Kina, og hvordan vi heller ikke gjorde det lettere for os selv ved på den ene side at kigge på Kina gennem egne fordomme og på den anden side hele tiden insisterede på at skabe et „Kina" i vores eget billede.

Vi troede, at vi gennem nogle hundrede år blev klogere på Kina, men måske forsømte vi at drage den eneste sikre konklusion: at erkende egen begrænsning.

Aftenen vil også blive en kort introduktion til nye bøger om vores viden om Kina.

Henning Høeg Hansen, cand.scient. pol., er skribent med hang til kinesiske emner, særligt vedrørende moderne kinesisk begravelseskultur. Bosat i Hong Kong i en årrække.
Entré: Medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening 20 kr., andre 30 kr.

Beijing 2010

Nok kan man stadig skue ud over Beijing fra Kejsernes gamle pavilloner på Jingshan-højen, men det er et helt andet syn end for bare 10-20 år siden. Det gamle Beijing, domineret af hutongernes lave firlængede gårdhavehuse, er stort set forsvundet.
(Foto: Peter Porskjær).